„პრესა არის ჩვენი პარტიის ყველაზე ბასრი და ყველაზე ძლიერი იარაღი“

(სტალინი)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მუშგლეხკორებო, გვიჩვენეთ ახალი ტექნიკის ათვისებისა და მაღალი მოსავლისათვის ბრძოლის ბოლშევიკური ნიმუშები

წლიწადი მეცამეტე

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტ. და თბ. კომიტეტების და საქ. ცაკის ორგანო

ტელეფონები რედ: რედაქტორის—14—76, რედ. მოადგილის—28—17, სამდივნოსი 10—56, მთ. კანტორის—3—81.

პარასკევი,
5
მაისი
1933 წ.
№ 102 (3658)

სოცშეჯიბრება

ტყიბული-ჭიათურა-ალავერდი

საკავშირო კომპ. (ბ) ცეკასა და საკავშირო სახკომსაბჭოს 8 აპრილის დიდი ისტორიული მნიშვნელობის—და ეს არა მარტო ქვანახშირის მრეწველობისათვის, არამედ მრეწველობის სხვა დარგებისათვისაც — დადგენილება დაემთხვა იმ მომენტს, როდესაც საქართველოს სამთამადნო მრეწველობაც (ქვანახშირი, მარგანეცი, ბარიტი) ჩავარდნილია ღრმა გარღვევებში. აღარ გავიმეორებთ აქ დღეს ჩვენს მიერ ამ უკანასკნელი ორი კვირის განმავლობაში არა ერთხელ მოყვანილ ციფრებს, რომლებიც ახასიათებენ პირველი კვარტალის გეგმების შეუსრულებლობას და ვიტყვით მხოლოდ ერთხელ კიდევ ხაზგასმით, რომ ხსენებული დადგენილება მთლიანად შეეხება ჩვენი სამთამადნო მრეწველობის მდგომარეობას და შეიცავს პრაქტიკულ ღონისძიებებს, რომლებიც ერთნაირად მიუდგება როგორც დონბასს, ისე ტყიბულს და ჭიათურას. ამიტომაც გასაგებია ის ცხოველი გამოხმაურება, რომელიც ჰპოვა პარტიისა და მთავრობის დადგენილებამ კერძოდ ტყიბულში და ჭიათურაში. ის დაწვრილებით იქნა დამუშავებული ტყიბულში და აქვე დაიბადა აზრი სოციალისტური შეჯიბრების ფართოდ გამოყენებისა, სოცშეჯიბრებაში ჭიათურისა და ალავერდის გამოწვევისა. ჩვენ უკვე გამოვაქვეყნეთ ტყიბულის მაღაროების სამკუთხედის მიმართვა ჭიათურელებისა და ალავერდელებისადმი ვალდებულებების აღნიშვნით, რომლებიც აიღეს თავზე ტყიბულელებმა, ისევე როგორც ტყიბულის მაღაროების აქტივის წერილი ამხ. ბერიასადმი—ორი დოკუმენტი, რომლებიც ბევრს ავალებს ტყიბულელ ამხანაგებს. მეორე მხრით არჩეულია დელეგაცია ჭიათურაში წასასვლელად იქ კონკრეტულ ვალდებულებათა შემუშავების მიზნით, რომლებიც საფუძვლად დაედება ჭიათურელების ბრძოლას.

ჭიათურელ და ალავერდელ ამხანაგებისადმი ტყიბულელ ამხანაგების მიმართვაში ჩვენ ვკითხულობთ: „რაიონული და ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით ჩვენ მტკიცედ მოვკიდეთ ხელი ამ დადგენილების (ცეკას და სახკომსაბჭოს 8 აპრილის დადგენილება) ცხოვრებაში გატარების საქმეს და გადავწყვიტეთ უმოკლეს ვადაში მივაღწიოთ ძირითად გარდატეხას ნახშირის ამოღებაში, ავაწყოთ მთელი ჩვენი მუშაობა 9 აპრილის დადგენილების საფუძველზე და ამგვარად უზრუნველვყოთ 1933 წლის საწარმოო-საფინანსო გეგმის რიცხობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შესრულება. ხოლო მაღაროების პარტიული, კომკავშირული და პროფესიონალური აქტივი ამხ. ბერიას სწერს: „...ჩვენ არ გვინდა გვეკრას მომავალში ჩამორჩენილთა სამარცხვინო სახელი... ბოლშევიკურ პირობას გაძლევთ შენ ამხ. ლავრენტი, რომ ტყიბულის მაღაროების ბოლშევიკები და მუშა დამკვრელები შევასრულებთ ამ დაპირებას და პარტიისა და მთავრობის მოწოდებას, რომ ვიმუშაოთ უკეთესად, ვუპასუხებთ სოცშეჯიბრებისა და დამკვრელობის გაშლით, პარტმასიური მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებით და ქვანახშირის ახალ-ახალი ტონებით“.

მთავრობის მოწოდებას ვუპასუხებთ ქვანახშირის ახალ-ახალი ტონებით—ეს არის ბოლშევიკური სიტყვა.

„ბოლშევიკის სიტყვა—სერიოზული სიტყვაა. ბოლშევიკებს სჩვევიათ შეასრულონ დაპირება, რომელსაც ისინი იძლევიან“ (სტალინი). ტყიბულელი ამხანაგებიც შესძლებენ ამას თუ ისინი სერიოზულად, რეალურად მიმართავენ „იმ ძირითად წყაროს სიძნელეთა დასაძლევად“, რომელსაც წარმოადგენს სოციალისტური შეჯიბრება და დამკვრელობა. სოციალისტური შეჯიბრება, რომელიც დაიწყო ტყიბულსა და ჭიათურაში (და მალე გავრცელდება ალავერდზეც) შეიძლება შეიქნეს მაღაროელების გამარჯვების ბასრ იარაღად. მაგრამ შესაძლებლობა ყოველთვის არ ნიშნავს რეალობას; სოცშეჯიბრება მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიქნება რეალური, ეფექტიური, როდესაც ის იქნება მოწყობილი, როდესაც ის იქნება განთავისუფლებული ოპორტუნისტული თვითდინარეობის ყოველგვარი ელემენტებისაგან, იქნება წარმართული მტკიცე და მუდმივი ხელმძღვანელობით, მოკლებული უშინაარსო დეკლარატიულობას და უსულგულო ფორმალობას, როდესაც ის საქმიანად და ყოველდღიურად იწარმოებს და აქტიურად ჩაიყოლიებს თავის ფერხულში ფართო მასებს და არა მხოლოდ რჩეულებს და დამკვრელებს, როდესაც ამნაირად მოწყობილი ის მოედება რაიონებს, მაღაროებს, ლავებს, სანგრევებს, ბრიგადებს, ცვლებს და ცვლებში თითო მუშას, როდესაც გაზეთები აქტიურად დაეხმარებიან მას და ადგილობრივ ხელმძღვანელ ორგანიზაციებთან ერთად გამოვლენ მის ორგანიზატორებად.

„სოციალისტური შეჯიბრება არის სოციალიზმის მშენებლობის კომუნისტური მეთოდი, მშრომელთა მილიონობიან მასების მაქსიმალური აქტივობის საფუძველზე“ (სტალინი). არავის არ აქვს უფლება აქციოს ის სიცარიელედ, ხელშეკრულებათა და გამოწვევების ფორმალურ და უსულო გადასროლ-გადმოსროლად, რომლებსაც არ მოყვება ცოცხალი საქმე. გაგზავნო ან მიიღო გამოწვევა, წარმოსთქვა რამოდენიმე ათეული ლამაზი სიტყვა და ამით დაკმაყოფილდე—ეს იმას ნიშნავს, რომ ხელი გაუტეხო სოცშეჯიბრების იდეას. გაზეთები, რომლებიც მოწოდებულნი არიან იყვნენ სოცშეჯიბრების ორგანიზატორები, საქმით მისი ჩამხშობნი არიან, თუ ისინი კმაყოფილდებიან გამოწვევათა და ხელშეკრულებათა რეგისტრაციით“ („პრავდა“).

სოცშეჯიბრებასთან ერთად სანგრევებში და როგორც მისი შემადგენელი ნაწილი უნდა მიმდინარეობდეს მთელი ადმინისტრატიულ-პროფკავშირულ და პარტიული მუშაობის გადახალისება 8 აპრილის დადგენილების საფუძველზე. მაღაროების მმართველობის სისტემის რეორგანიზაცია, საუკეთესო ორგანიზატორებისა და ინჟინერ-ტექნიკური ძალების გადასროლა სამმართველო აპარატიდან ადგილებზე, ხელფასის გათანაბრების მოსპობა, მუშათა დენადობის მოსპობა, მათი დამაგრება მაღაროებზე და ამ მიზნით სათანადო ყოფაცხოვრებითი პირობების შექმნა—ყოველივე ამას უნდა შეეხოს ჩვენი სამთამადნო მრეწველობის მუშაობის გადამხალისებელი მაგარი ხელი.

ამხ. კაგანოვიჩი მიმართავდა რა ამას წინად „შავ ოქროს“ გმირებს, დონბასის დამკვრელებს მოუწოდებდა მათ, რომ გამოვიდენ მუშაობის ორგანიზატორებად და გაიყოლიონ ისინი, ვინც ჩამორჩენილი არიან“. ეს არის ერთი უმთავრეს პირობათაგანი გამარჯვების, რადგან ვინ არიან ისინი, ვისი ცუდი მუშაობა ძირს სწევს ნახშირის ამოღების მრუდეს და ხელს უწყობს... გარღვევებს გეგმების შესრულების საქმეში? ესენი არიან ჩამორჩენილი მუშები, რომლებიც ვერ დაუფლებიან ჯერ კიდევ ტექნიკას, რომლებიც არ გახდარან ჯერ კიდევ ქვანახშირის დამკვრელებათ სულაც რომ არ ვილაპარაკოთ გამცდენებზე და ფრენიებზე. აი ამ ჩამორჩენილთა მიმართ უდიდესია ის როლი, რომელიც უნდა ითამაშონ მოწინავეებმა, ჩვენმა იზოტოვებმა და ბეშკენაძეებმა. და აღსანიშნავია აქ ის, რომ მარტო იმაში კი არ არის უდიდესი მნიშვნელობა ამხ. ნიკიტა იზოტოვის მუშაობის სტილის, რომ ის მთლიანად დაეუფლა ქვანახშირის ამოღების ტექნიკას და გმირულად ასრულებს თავის გეგმებს, არამედ იმაში, რომ ის თავის გამოცდილებას უზიარებს სხვა მგრეველებს, პრაქტიკულად ასწავლის სულ ახალ და ახალ ფენებს, თავისი მუშაობის წესებს. ჩვენ უნდა გამოვძებნოთ იზოტოვები და არა მარტო გამოვენახოთ ისინი, არამედ დავავალოთ მათ გადასცენ ჩამორჩენილებს თავიანთი მუშაობის წესები, შექმნან მათგან ქვანახშირის ისეთივე გმირები, როგორიც თვითონ არიან. ჩვენ უნდა ვაქციოთ ყველა მემაღაროელი იზოტოვებად და ბეშკენაძეებად. ტყიბულელმა იზოტოვმა, არსენა ბეშკენაძემ უნდა განავითაროს ამ მხრივაც იგივე აქტივობა, რომელიც გამოიჩინა დონბასის გმირმა და სოცშეჯიბრებაში გამოიწვიოს ჭიათურის და ალავერდის ისეთივე დამკვრელები როგორც ის (ასეთები უეჭველად იქნებიან, ისინი უნდა გამოვძებნოთ ყველგან) და დასდოს მათთან სოცშეჯიბრების იმავე ხასიათის ხელშეკრულება თავიანთი გამოცდილების ჩამორჩენილთათვის გადაცემაზე, როგორიც საზეიმოთ შეჰკრეს ურთიერთშორის ნიკიტა და ივანე იზოტოვებმა დონბასის დამკვრელთა კონფერენციაზე.

ჩვენს სამთამადნო მრეწველობაში დაწყებული სოცშეჯიბრებიდან მოველით არა მარტო გეგმების რიცხობრივ შესრულებას, არამედ მისი ხარისხობრივი მაჩვენებლების გადიდებას, არსებულ ტექნიკურ მოწყობილებათა უკეთესად გამოყენებას, მათ მასიურ ათვისებას.

გარღვევები ტყიბულში და ჭიათურაში, დაწყებული სოცშეჯიბრება გარკვეულ როლს აკისრებს ჩვენს პრესას, კერძოდ ჩვენი სამთამადნო მრეწველობის რაიონების გაზეთების დამკვრელ მუშკორებს, ჩვენი ადგილობრივი გაზეთები უნდა გამოვიდნენ სოცშეჯიბრების აქტიურ დამხმარეებად და ორგანიზატორებად. სოცშეჯიბრება ტყიბულსა და ჭიათურას შორის გულისხმობს სოცშეჯიბრებას კერძოდ „ტყიბულის მაღაროელი“-ს და „ჭიათურის მაღაროელი“-ს შორის. ის დასკვნები, რომელიც ჩვენ გამოგვყავს ჩვენი გაზეთის დღევანდელ ნომერში მოთავსებულ „ტყიბულის მაღაროელი“-ს მიმოხილვაში, ავალებს ამხანაგებს ტყიბულის გაზეთის რედაქციიდან მიაღწიონ სულ ახლო ხანში გადამწყვეტ გარდატეხას თავის მუშაობაში.

მოვაწყოთ დაწყებული სოცშეჯიბრება, მტკიცედ, სისტემატიურად და ოპერატიულად ვუხელმძღვანელოთ მას, გავატაროთ ჩვენს მაღაროებში საქ. კომპ. (ბ) ცეკას და საკავ. სახკომსაბჭოს 8 აპრილის ისტორიული დადგენილება მთელი მუშაობის ურყევი გარდაქმნით ამ დადგენილების საფუძველზე, მივაღწიოთ გეგმების რიცხვობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, მივსცეთ ჩვენს წარმოებებს მათთვის ასე აუცილებელი „შავი ოქრო“.

ლენინი საბჭოთა პრესის შესახებ

წერილის—„საბჭოთა ხელისუფლების მორიგი ამოცანები“ პირველი შავი

(სტენოგრაფიული ჩანაწერი).

პრესა უნდა გადაიქცეს შრომის კომუნის ორგანოდ იმ აზრით, რომ გაახმაუროს სწორედ ის, რის დამალვასაც ცდილობდენ მასებისაგან კაპიტალისტური საწარმოების ხელმძღვანელები. კაპიტალისტისათვის მისი საწარმოს შინაგანი ორგანიზაცია წარმოადგენდა ისეთ რაღაცას, რომელიც კომერციული საიდუმლოებით იყო დაფარული გარეშე ხალხის თვალისაგან,—ისეთ რაღაცას, სადაც, თითქოს, სურდათ ყოფილიყვნენ ყოვლის შემძლენი და ერთმმართველნი, დაცული არა მარტო კრიტიკისაგან, არა მარტო სხვისი ჩარევისაგან, არამედ გარეშე პირთა თვალისგანაც. პირიქით, საბჭოთა ხელისუფლებისათვის სწორედ შრომის ორგანიზაცია ცალკეულ უდიდეს საწარმოებსა და ცალკეულ სასოფლო საზოგადოებებში წარმოადგენს მთელი საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველაზე უფრო მთავარ, ძირითად და საჭირბოროტო საკითხს. ჩვენს პირველ და მთავარ საშუალებას მშრომელთა თვითდისციპლინის გასაძლიერებლად და მუშაობის ძველ სრულიად უვარგის მეთოდებიდან ან კაპიტალისტურ საზოგადოებაში მუშაობისაგან თავის დაძვრენის მეთოდებიდან — გადასასვლელად, — მთავარ საშუალებას უნდა წარმოადგენდეს პრესა, რომელიც ამჟღავნებს თვითეული შრომის კომუნის სამეურნეო ცხოვრების დეფექტებს, სამარცხვინო ბოძზე აკრავს მათ, ააშკარავებს ჩვენი სამეურნეო ცხოვრების ყველა დაჩირქებულ ადგილებს და, ამგვარად, მიმართავს მშრომელთა საზოგადოებრივ აზრს აღნიშნული დაჩირქებული ადგილების განსაკურნავად. დეე ჩვენ გვქონდეს ათჯერ ნაკლები საგაზეთო მასალა (შეიძლება უკეთესიც ყოფილიყო, რომ იგი ჩვენ გვქონდეს ასჯერ ნაკლები), საგაზეთო მასალა, მიძღვნილი ეგრედ წოდებულ საჭირბოროტო საკითხებისადმი, — დეე ჩვენ გვქნეს ასეული ათ. და მილიონ ეგზემპლიარობით გავრცელებული პრესა, რომელიც გააცნობს მთელ მოსახლეობას საქმის სანიმუშოდ დაყენებას არა მრავალ რიცხოვან სხვებზე უფრო წინ მდგომ სახელმწიფოს შრომის კომუნებში.

(თხზ. კრებ. ტომი მე-22, გვ. 412—417).

გაუმარჯოს „პრავდა“-ს

საბჭოთა კავშირის პრესის დღე, რომელსაც ჩვენ ვდღესასწაულობთ ყოველი წლის 5 მაისს, დაკავშირებულია მსოფლიოში პირველი ბოლშევიკური ყოველდღიური გაზეთის, ჩვენი პარტიის ცენტრალურ ორგანოს „პრავდა“-ს გამოსვლასთან.

„პრავდა“-ს წარმოშობა ლენინგრადში ეკუთვნის ჯერ კიდევ იმ პერიოდს, როცა პროლეტარიატის რევოლიუციურმა შეტევამ, მისმა მასიურმა ბრძოლამ აიძულეს მეფის მთავრობა 1912 წელს ნებადაერთო გამოგვეყენებია მაშინდელი დროის ნახევრად ლეგალური შესაძლებლობანი და გამოგვეცა რევოლიუციური მუშათა გაზეთი, რომელიც თუმცა არაოფიციალურად, მაგრამ ფაქტიურად წარმოადგენდა ბოლშევიკების ცეკას ცენტრალურ ორგანოს.

მეფის მთავრობა ძალიან ხშირად ახდენდა „პრავდა“-ს კონფისკაციას, ხურავდა მას და აპატიმრებდა მის თანამშრომლებს. გაზეთი იცვლიდა სახელწოდებას და ამრიგად განაგრძობდა არსებობას განსაკუთრებით ძნელ პირობებში. მისი გმირული ბრძოლა — ეს არის პროლეტარიატის ბრძოლა თავისი ლეგალური ბეჭდვითი ორგანოს არსებობისათვის.

ჩვენი ქვეყნის მუშები ფულის რეგულიარული მასიური შეგროვებით (400-ზე მეტი) სისტემატიურად უწევდენ დახმარებას „პრავდა“-ს. მხოლოდ ამის მეოხებით შეძლო მას არსებობა. ამავე დროს გამოდიოდა ლეგალური მენშევიკური გაზეთი, მაგრამ იგი ღებულობდა ფულად დახმარებას, უმთავრესად წვრილბურჟუაზიული ელემენტებისაგან.

„პრავდა“-ს იდეური ხელმძღვანელი იყო ლენინი. გაზეთს უდიდესი გავლენა ჰქონდა მუშათა მასებში. მსოფლიო ომის ცოტა ხნით ადრე, 1914 წლის 8 ივლისს გაზეთი საბოლოოდ დახურეს 1917 წლის რევოლიუციამდე, როცა იგი კვლავ გამოვიდა 1917 წლის 5 მარტს.

კერენსკის ბატონობის პერიოდში „პრავდა“-ს როგორც ბოლშევიკურ ორგანოს, რომელიც მოუწოდებდა მასებს პროლეტარიატის დიქტატურის დამყარებისაკენ, კვლავ დაუწყეს დევნა და დახურეს იგი. 1917 წლის „ივლისის დღეებში“ „პრავდა“-ს რედაქცია დაარბიეს იუნკრებმა“. „პრავდა“ კვლავ იძულებული გახდა გამოეცვალა სახელწოდება.

ლენინი და სტალინი აქტიურ მონაწილეობას ღებულობდენ „პრავდა“-ს რედაქტორობაში.

მხოლოდ ოქტომბრის რევოლიუციის შემდეგ შესძლო „პრავდა“-მ კვლავ მიეღო თავისი პირვანდელი სახელწოდება. 1918 წლიდან იგი ლენინგრადიდან გადატანილ იქნა მოსკოვში.

ბოლშევიკური პრესის დღეს ჩვენ მხურვალე კომუნისტურ სალამს ვუგზავნით პარტიის ცენტრალურ ორგანოს, წითელი პრესის სახელოვან მედროშეს, მარქსისტულ-ლენინური მოძღვრების სიწმინდის საიმედო დამცველს, ნაცად და ურყევ მებრძოლს პარტიის გენერალური ხაზისათვის, კლასობრივი მტრის და მისი აგენტურის — ყველა ჯურის ოპორტუნისტების დაუნდობლად გამომამჟღავნებელს, მუშათა და კოლმეურნეთა მილიონიანი მასების ნამდვილ მესაიდუმლეს და მათი ინტერესების დამცველს; გაუმარჯოს „პრავდა“-ს!

ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის დღე

5 მაისი ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის დღეა.

პირველი ხუთწლედის მსოფლიო ისტორიულ მნიშვნელობის ამოცანათა განხორციელებაში ბეჭდვითმა სიტყვამ განსაკუთრებული როლი ითამაშა. ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვა როგორც კოლექტიური პროპაგანდისტი, კოლექტიური აგიტატორი და ორგანიზატორი რაზმავდა მშრომელთა ფართო მასებს პარტიის გენერალურ ხაზის ირგვლივ, პირველი ხუთწლედის საბრძოლო ამოცანების განსახორციელებლად. ბეჭდვითი სიტყვა წარმოადგენდა უმნიშვნელოვანეს იარაღს სოციალისტურ გამარჯვებათა ორგანიზატორის—კომუნისტური პარტიის ხელში კლასობრივი მტრის წინააღმდეგ ბრძოლაში, მშრომელთა მასებთან დასაკავშირებლად და მათი სოციალისტურად აღსაზრდელად. ბეჭდვითი სიტყვა სოციალიზმის მშენებელთა მილიონებში სიმტკიცისა და გამარჯვების რწმენას, წინააღმდეგ კულაკების, ყველა ჯურის მავნებლების, კონტრ-რევოლიუციონური ტროცკისტებისა, წინააღმდეგ მემარჯვენე ოპორტუნისტების, „მემარცხენე“ გამმრუდებლების და მათდამი შემარიგებლებისა.

პირველმა ხუთწლედმა მოგვცა თვით ბეჭდვითი სიტყვის უჩვეულო ზრდა. ბეჭდვითი სიტყვა გახდა ხელმისაწვდომი მანამდე მივიწყებულ, ცარიზმის მიერ დამონებულ მრავალ ათეულ მცირე ერთათვის. გაიზარდა ბეჭდვითი სიტყვის ნაწარმოები. მაგ. 1932 წელს საბჭოთა კავშირში გამოდიოდა 6.775 გაზეთი 38 მილიონ 800 ათასი ყოველდღიური ტირაჟით. შეიქმნა არა მარტო დიდი ცენტრალური ყოველდღიური გაზეთები, (როგორც მაგ. „პრავდა“—1.600 ათასი ტირაჟით) არამედ ძალზე გაიზარდა ძირეული პრესის ქსელიც, ფაბრიკა-ქარხნების, მაღაროების, ტრანსპორტის, სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების და საბჭოთა მეურნეობების მრავალტირაჟიანი გაზეთები, ჩამოყალიბდა რაიონული გაზეთები, საკოლმეურნეო გაზეთები, გაფართოვდა კედლის გაზეთები—ხელნაწერი და ნაბეჭდი, გაიზარდა მუშგლეხკორთა არმია—ჩვენი სოციალისტური მშენებლობის ეს ფხიზელი თვალი. ყოველივე ამას თან სდევდა პოლიგრაფიული ბაზის სწრაფი განვითარება, საკუთარი ქაღალდის მრეწველობის და რთულ საბეჭდი მანქანების და სტამბის სხვა მოწყობილობის წარმოების ზრდა. პირველ ხუთწლედში ჩვენ შევქმენით ყველა პირობები იმისათვის, რათა პოლიგრაფიული მრეწველობის წარმოების მხრივაც სავსებით დამოუკიდებელი გავხდეთ კაპიტალისტურ მსოფლიოსაგან.

მეორე ხუთწლედი ახალ, უდიდესი მნიშვნელობის ამოცანებს აყენებს ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის წინაშე. მთავარია მეორე ხუთწლედში ბრძოლა ხარისხისათვის, ახალი ტექნიკის ათვისებისათვის, ბრძოლა თვითღირებულების შემცირების, შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და მოსავლიანობის გადიდებისათვის. ეს კი მოითხოვს ქალაქად და სოფლად მშრომელთა მასების სოციალისტური შეგნების დონის ამაღლებას, კლასობრივი მტრების ქურდული მახინაციების დამსხვრევას, კულაკებისა და მისი დამქაშების გაძევებას საბჭოთა და კოლექტიურ მეურნეობებიდან, შრომის უკეთ მოწესრიგებას და ამ საფუძველზე კოლმეურნეობათა სამეურნეო, ორგანიზაციულ და პოლიტიკურ განმტკიცებას.

პირველ ხუთწლედში ბოლშევიკურმა ბეჭდვითმა სიტყვამ უდიდესი გამარჯვებები მოიპოვა თავისი მჭიდრო კავშირის მეოხებით მშრომელთა ფართო მასებთან, ფაბრიკებსა, ქარხნებსა და სოციალისტურ მინდვრებზე გამოძახების, სოციალისტურ შეჯიბრების და მასიური რეიდების მოწყობით, ჩამორჩენილთათვის დახმარების გაწევით და მოწინავეთა წახალისებით და დაფასებით, საწარმოო გეგმების შესრულებისათვის ბოლშევიკური ბრძოლის საუკეთესო ნიმუშების გავრცელებით. ხოლო ეს შესაძლებელი იყო პირველ რიგში თვით ბეჭდვითი სიტყვის დარგში, მის მუშაკთა შორის შრომის სოციალისტური ფორმების ენერგიული დანერგვით.

ლენინური „პრავდა“ გვაძლევდა და გვაძლევს სოციალისტური მშენებლობის ყველა ფრონტებზე ნამდვილი ბოლშევიკური ბრძოლის მაგალითებს, სოციალისტურ გამარჯვებათა მოპოვებისათვის მასების დარაზმვის და მათი ხელმძღვანელობისა და აღზრდის მისაბაძ გამოცდილებას, ბეჭდვითი სიტყვის დარგის მუშაკთა და კერძოთ მუშგლეხკორთა ფართო მასებში მუშაობის ახალ ფორმებს. ჩვენს მორიგ ამოცანას წარმოადგენს ყოველმხრივად შევისწავლოთ, გადმოვიღოთ და ადგილობრივ პირობებს შევუფარდოთ ლენინური „პრავდა“-ს ბრძოლის ყველა საუკეთესო ნიმუშები. უნდა ვისწავლოთ ლენინური „პრავდასა“-გან წამოწყებული საქმის ბოლომდე მიყვანა, დასახული ამოცანების თანმიმდევრად და მტკიცედ განხორციელება. უნდა შევიძინოთ მუშაობაში მეტი ოპერატიულობა, მეტი კონკრეტულობა, მეტი ყურადღების მიქცევა წვრილმანებისადმი, მასების ნამდვილი საჭიროებისადმი ჩაწვდენა, სოციალისტური მშენებლობის ყველა ხელისშემშლელ პირობების დროზე გამომჟღავნება, შესწავლა და გასწორება.

განსაკუთრებით საპასუხისმგებლო ამოცანები ისმება დღეს ბეჭდვითი სიტყვის და გლეხკორების წინაშე სოფლად. ჩრდილოეთ კავკასიის, უკრაინის, ბორჩალოს, სიღნაღის და სხვა რაიონების გასული წლის მაგალითები გვავალებს ამ მხრივ ჩვენ ბევრ რამეს. საჭიროა მეტი კლასობრივი სიფხიზლე, კლასობრივი მტრის ბრძოლის ახალი ტაქტიკის დროზე მხილება სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების და საბჭოთა მეურნეობების პოლიტგანყოფილებებთან ერთად სოფლის მთელმა ძირეულმა პრესამ უნდა გაშალოს ბრძოლა კლასობრივი მტრების წინააღმდეგობის დასამსხვრევად, ყველა კოლმეურნეობების გადასაქცევად ბოლშევიკურ კოლმეურნეობებად, პატიოსანი საკოლმეურნეო შრომის დანერგვად, საკოლმეურნეო აქტივთან მუშაობის მოსაგვარებლად კოლმეურნეობებიდან ზარმაცების და წამლეჯების გასაძევებლად, მოსავლიანობის გადაჭრით გასადიდებლად და ყველა კოლმეურნეების გადასაქცევად შეძლებულებად.

თესვის წარმატებით და დროზე შესრულება, ნათესების წესიერი დამუშავება, ფაბრიკა-ქარხნებიდან სოციალისტური შეჯიბრების და დამკვრელობის გადატანა სოციალისტურ მინდვრებზე—პრესის გადაუდებელი ამოცანებია.

უნდა გავაძლიეროთ მასიური მუშაობა მუშგლეხკორთა შორის, გავაუმჯობესოთ ძირეული საფაბრიკო-საქარხნო და განსაკუთრებით საკოლმეურნეო პრესის მომსახურება, განვამტკიცოთ პირველ რიგში ძირეული პრესა ბოლშევიკური კადრებით, ფართოდ გავშალოთ შრომის სოციალისტური ფორმები პრესის მუშაკთა შორის, მეტი ანგარიში გავუწიოთ მუშგლეხკორთა და ცალკე მუშების, მუშა-ქალების და კოლმეურნეების შენიშვნებს, რაც შეიძლება ფართოდ გავშალოთ ბოლშევიკური თვითკრიტიკა, გავზარდოთ პარტკომკავშირული ბირთვი მუშგლეხკორთა მოძრაობაში და ყოველივე ამის მეოხებით კიდევ უფრო მჭიდროთ დავრაზმოთ ქალაქისა და სოფლის მშრომელთა მასები პარტიის გენერალური ხაზის ირგვლივ.

მეორე ხუთწლედში დასმულ დიად ამოცანათა განხორციელება მოითხოვს პარტიის რიგების მეტ სიმტკიცეს, რკინისებურ პროლეტარულ დისციპლინას, რისთვისაც აუცილებელია პარტიის გაწმენდა ყველა მიტმასნილ, ნაკლებად საიმედო და მერყევ ელემენტებისაგან და მეორეს მხრივ პარტიის წევრთა მარქსისტულ-ლენინური აღზრდის გაძლიერება, პარტიის წევრების იდეური ურყევლობა. ჩვენმა პრესამ ამ მხრივ უდიდესი როლი უნდა ითამაშოს.

გავაცამტვეროთ კლასობრივი მტრის ნაშთები, ავწიოთ მშრომელთა მასების პოლიტიკური მომზადების დონე, დაუნდობლად დავამსხვრიოთ კონტრ-რევოლიუციონური ტროცკისტების და მემარჯვენე ოპორტუნისტების წინააღმდეგობა და პარტიის ხელმძღვანელობით ამხ. სტალინის მეთაურობით გავსწიოთ წინ მეორე ბოლშევიკურ ხუთწლედის გრანდიოზულ პროგრამის წარმატებით შესასრულებლად, უკლასო სოციალისტური საზოგადოების აგების ხუთწლედის დიად ამოცანათა განსახორციელებლად.

აბაშისა და სამტრედიის რაიონებმა დაუყოვნებლივ

უნდა გამოასწორონ სამარცხვინო ჩამორჩენა საგაზაფხულო თესვაში

ელვა

ბაქოა ზერბეიჯანის კ. პ. (ბ) ცეკა—ამხ. რუბენს სახკომსაბჭო—ამხ. ბაგიროვს

ბამბის თესვის მიმდინარეობაში არსებულ იმ დეფექტების გარდა, რომლებიც აღნიშნულია თქვენს 25 აპრილის დადგენილებაში, უჯარის, ლიაკის, საბირ-აბადის, სალიანის, განჯის, სამუხის, კაზახის, ქიურდამირის და აღდაშის რაიონების შემოწმებამ გამოარკვია, რომ ადგილი აქვს **სავალდებულო აგროწესების** შემდეგ უხეშ დარღვევას:

1. საგაზაფხულო არატის ჩატარების, მისი დამუშავების და თესვის ვადები დაშორებულია ერთმანეთისაგან, რაც იწვევს არატის გამოშრობას.
2. არატი ტარდება ძალიან ზელტიან მინდვრებზე, რაც აძნელებს არატის შემდეგ დამუშავებას და თესვას.
3. გაჭიანურებულია საზამთრო არატის ფართობებზე თესვის ვადები, რის შედეგადაც ალაგ-ალაგ თესლი აღმოჩნდა მშრალ მიწაში.
4. საგაზაფხულო არატის მინდვრები არ იფარცხება თავის დროზე.
5. ალაგ-ალაგ საგაზაფხულო არატი ტარდება დანაგვიანებულ მინდვრებზე.
6. დასამუშავებელი იარაღის არასწორად დადგმა იძლევა ღრმა კვლებს მიწის ზემოთ, რაც იწვევს თესლის არათანაბრად განაწილებას.
7. საგრძნობლად დაცილებულია ერთმანეთს გადახვნა და შემდგომი ფარცხვა, რაც იწვევს მინდვრების დაბელტიანებას, გამოშრობას და შეუძლებლად ხდის სწორად თესვას.
8. ალაგ-ალაგ დანაგვიანებულ მინდვრებს კოლმეურნეობები და ერთპიროვნული მეურნეები ამუშავებენ „ხიშით“, რაც აბსოლუტურად დაუშვებელია.
9. აქა-იქ თესლის დანამება სწარმოებს სავსე ტომრებში.
10. ყველა მინდვრებზე არ სწარმოებს მცენარეთა ფესვების ამოღება.
11. ადგილი აქვს ისეთ შემთხვევებს, როცა თესვა სწარმოებს საზიაროდ.
12. მიწის იმ ნაკვეთებზე, სადაც შესაძლებელია მორწყვის ჩატარება კვლების მიხედვით, თესვა სწარმოებს ისე, რომ არ არის გათვალისწინებული მორწყვის მიმართულება.
13. ის გარემოება, რომ სათეს მანქანებზე არ იდგმება სწორად სათესლე ყუთები იწვევს ხარვეზების თესვას და საგრძნობლად ამცირებს გამოთესვის ნორმას, რაც განსაკუთრებით საშიშია თესლის შემცირებულად ამოსვლის გამო.

ამასთან ერთად ადგილი აქვს ისეთ შემთხვევებს, როცა თესვა სწარმოებს ღია მისაფარებლებით, რაც იწვევს თესლის განიავებას.

14. თესლის ჩაყრის სიღრმე მერყეობს 0-დან 12 სანტიმეტრამდე, ნაცვლად 4-7 სანტიმეტრისა.

სასწრაფოდ უზრუნველყავით ადგილებზე დღის განმავლობაში ჩატარებული მუშაობის ყოველდღიური ხარისხობრივი შემოწმება და მისი მიღება ბრიგადებისაგან შემმოწმებელი კომისიების მიერ, დეფექტების გზადაგზა გამოსწორებით. იმ შემთხვევებში, როცა მოსალოდნელია სათესის არ ამოსვლა, დაუყოვნებლივ უნდა ჩატარდეს საჭირო ღონისძიებანი, როგორიცაა: ხელახლად დათესვა. დამატებით მორწყვა და სხვ., ამასთან უნდა სწარმოებდეს დიფერენცირებული მიდგომა ცალკე უბნებისადმი. მოგვაწოდეთ ცნობები თქვენ მიერ მიღებულ ზომების შესახებ. 4 მაისი 1933 წ.

საკ. კ. პ. (ბ) ა.-კ. სამხარეო კომიტეტის მდივანი—ბერია.

დათესილი იყო საქართველოში

1932 წლ. 1-ლ მაისისათვის	1933 წ. 1-ლი მაისისათვის
176.091 ჰექტ.	211.296 ჰექტ.
სიღნაღის რაიონში	
6.050 ჰექტ.	20.313 ჰექტ.
ზუგდიდის რაიონში	
736 ჰექტ.	3499 ჰექტ.
ბორჩალოს რაიონში	
4.060 ჰექტ.	7922 ჰექტ.

ცნობები საგაზაფხულო თესვის მიმდინარეობის შესახებ, რომელსაც დღეს ვაქვეყნებთ, მოწმობენ, რომ უკანასკნელ ხუთდღიურში თესვის ტემპები საგრძნობლად გაძლიერდა. ასე, მაგალითად, მეხუთე ხუთდღიურში თუ მთელს რესპუბლიკაში დაითესა 40.248 ჰექტარი, უკანასკნელ ხუთდღიურში დაითესა 82.000 ჰექტარი.

მაგრამ გადაჭრით უნდა აღინიშნოს, რომ მთელ რიგ რაიონებს დღემდე კიდევ არ აუღიათ ბოლშევიკური ტემპები თესვის დანიშნულ ვადებში დამთავრების უზრუნველსაყოფად. თესვის მიმდინარეობის შესახებ ადგილებიდან მიღებული ცნობები მოწმობენ, რომ ზოგიერთ რაიონებს მინდვრის სამუშაოებისათვის ხელსაყრელი ამინდების დადგომისთანავე არ მიუღიათ გადამჭრელი ზომები თესვის ტემპების დასაჩქარებლად. ამას მოწმობს მაგალითად **აბაშის, სამტრედიის, აჭარისტანის და აფხაზეთის რაიონების** მაგალითები, რომელნიც სამარცხვინოდ ჩამორჩნენ თესვის ყველა მაჩვენებლების შესრულებაში. პირველ მაისისათვის აბაშის რაიონს შესრულებული ქონდა თესვის გეგმის მხოლოდ 0,7 პროცენტი, მაშინ, როდესაც იქვე მეზობლად სენაკის რაიონს შესრულებული აქვს თესვის გეგმის 32,1 პროცენტი.

თესვის საქმეში სერიოზულად ჩამორჩენილნი არიან აგრეთვე გარეკახეთის, ხონის, ვანის, ყვარელის, ტოლოშის, ადიგენის და ბაღდათის რაიონები. პირველი მაისისათვის თესვის მიმდინარეობის შესახებ ცნობები არ ქონდათ წარმოდგენილი: ჭიათურის, ხარაგოულის, გურჯაანის, ლიუქსემბურგის, მცხეთის რაიონებს, აჭარისტანს, აფხაზეთს და სამხრეთ-ოსეთს.

ცალკე კულტურების მიხედვით ყურადღებას იქცევს **ბოსტნეულის** და **კარტოფილის** თესვის მიმდინარეობის მეტად არადამაკმაყოფილებელი დონე, რაც იმით უნდა აიხსნას, რომ აღნიშნული კულტურების თესვის დავალებათა შესრულებას დღემდე არ ექცევა ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა და სამიწადმოქმედო ორგანოების ყურადღება.

თესვის საქმეში უამინდობით გამოწვეულ ჩამორჩენის გამოსწორება, რომ შესაძლებელი იყო, ამას ნათლად ამტკიცებს **ბაშკიჩეთის რაიონის** მაგალითი. უკანასკნელ ხუთდღიურში ბაშკიჩეთის რაიონმა თესვის რაიონული გეგმა შეასრულა 80 პროცენტით. საგრძნობლად გამოასწორეს თესვის ფრონტზე ჩამორჩენა აგრეთვე **ამბროლაურის** და **ალბულალ-მანგლისის** რაიონებმა.

გასულ წლის პირველი მაისისათვის საქართველოში დათესილი იყო 176.000 ჰექტარი, წელს კი იმავე რიცხვისათვის დათესილი იყო 211.000 ჰექტარზე მეტი. ეს იმას გვიჩვენებს, რომ გასულ წელთან შედარებით წელს თესვის გეგმები უფრო წარმატებით სრულდება. მაგრამ ამით ჩვენ დაკმაყოფილება არავითარ შემთხვევაში არ შეგვიძლია მით უმეტეს, რომ უკვე დადგა გადამწყვეტი დღეები საგაზაფხულო კულტურების თესვაში.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს თესვის ტემპების ყოველმხრივ გაძლიერებას ერთპიროვნულ მეურნეთა შორის. ის მდგომარეობა, რომ დღემდე თესვა ყველაზე ჩამორჩენილია ერთპიროვნულ მეურნეთა ხაზით—უნდა აიხსნას იმით, რომ სათანადო ყურადღება არ ექცევა პარტიის და ხელისუფლების იმ გადაწყვეტილებათა მტკიცედ გატარებას ცხოვრებაში, რომელიც თესვის ორგანიზაციულად ჩატარებას შეეხება ინდივიდუალურ სექტორში.

თესვის მხრივ განსაკუთრებით საგანგაშო მდგომარეობა გვაქვს მაღლობ ადგილებში. ასე, მაგ. თესვა პირველი მაისისათვის დაწყებული არ ქონდა **ახალციხის, ბოგდანოვის** და **ხეთის** რაიონებს.

საჭიროა სასწრაფო და გადამჭრელი ზომების მიღება თესვის საქმეში არსებული გარღვევების გამოსასწორებლად, თესვის დაწესებულ ვადებში დასამთავრებლად, ნათესების მოვლა-დაცვის უზრუნველსაყოფად.

მისალმება მდ. ოკაზე უდიდესი ხიდის მშენებლებს

ქალ. გორკი. ჟდანოვს, პახომოვს. მშენებლობის უფროსს ვალინჩევსკის

მხურვალედ ვესალმებით ქალაქ გორკის მუშებს და ყველა მშრომელებს პროლეტარული დღესასწაულის — 1 მაისის დღეს და ვულოცავთ უდიდესი ხიდის მშენებლობის დამთავრებას მდ. ოკაზე.

სტალინი, კალინინი, მოლოტოვი, კაგანოვიჩი.

„ჩვენ მივაღწიეთ იმ პერიოდს, როცა ერთ-ერთ ძირითად ბერკეტად სოფლად ჩვენი სააღმშენებლო მუშაობის გამოსწორების საქმეში, ჩვენი დეფექტების გამოაშკარავების, მაშასადამე, საბჭოთა მუშაობის გასწორების და გაუმჯობესების საქმეში შეიძლება გახდენ მუშკორები და სოფლკორები“ (სტალინი)

მაღლა ავსწიოთ მუშგლეხკორთა მოძრაობის დროშა

ამხ. სტალინმა ცეკას საანგარიშო მოხსენებაში პარტიის მე-12 ყრილობაზე მუშგლეხკორთა ორგანიზაციებს უწოდა „**საზოგადოებრივი ინიციატივის თავისუფალი ორგანიზაციები**“. მან მუშგლეხკორებს უწინასწარმეტყველა **პროლეტარული საზოგადოებრივი აზრის გამომხატველის და ძლიერი გამტარებლის**“ დიდი მომავალი.

ბელადის წინასწარმეტყველება სავსებით გამართლდა. მუშგლეხკორთა მოძრაობა გაიზარდა უდიდეს პოლიტიკურ ძალად გადაიქცა რა ბოლშევიკური პრესის მტკიცე დასაყრდენად და მასებთან მისი კავშირის განმტკიცების უძლიერეს იარაღად. ათეული და ასეული ათასი მუშგლეხკორები სწერენ ჩვენს გაზეთებში ქარხნების, ფაბრიკების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების და სამანქანო - სატრაქტორო სადგურების დეფექტებსა და მიღწევებზე. რამდენიმე ასეული ათასი კედლის გაზეთი კეთდება მუშგლეხკორთა ხელით პარტორგანიზაციების იდეური ხელმძღვანელობით და საბჭოთა ხელისუფლების აქტიური დახმარებით. მუშგლეხკორები დახმარებას უწევენ ჩვენს პარტიას ბრძოლაში დამარცხებულ, მაგრამ ჯერ კიდევ არ მოსპობილ კულაკობის, მავნებლების, ოპორტუნისტების და ყველა იმათ წინააღმდეგ, ვინც ხელს უშლის სოციალისტურ მშენებლობას.

პრესის დღეს მუშგლეხკორებმა მაღლა უნდა ასწიონ მუშგლეხკორთა მოძრაობის ბოლშევიკური დროშები, ფართოდ გაშალონ თვითკრიტიკა, გამოააშკარავონ ჩვენი დეფექტები და მიიღონ გაკვეთილები წინანდელი შეცდომებიდან. ამხ. პროსტიშევის სიტყვა ხარკოვშინის მუშგლეხკორთა საოლქო ყრილობაზე ეხება საბჭოთა კავშირის ყველა მუშგლეხკორებს. ბევრ ადგილას მუშგლეხკორის ხმა უფრო სუსტად გაისმის, ვიდრე იგი ნამდვილად უნდა იყოს.

აიღეთ ყუბანელი მუშგლეხკორები. სად იყო ბევრი მათგანი, როცა კულაკი აწყობდა პურის დამზადების საბოტაჟს? განა ჩვენს რაიონებში არ არიან ისეთი მუშგლეხკორები, რომლებიც ცუდად აძლევენ პარტიას სიგნალს კულაკობის ახალი მანევრების შესახებ? აქედან დასკვნა — **მაგრად დავიჭიროთ ხელში გლეხკორის — კლასობრივი მტრის და მავნებლების მამხილებლის კალამი.** არ შეიძლება იყო ორგანიზატორი, თუ არ ამხელ მტერს, არ ააშკარავებ მას პრესაში და უშუალოდ ქარხანაში, კოლმეურნეობაში ან საბჭოთა მეურნეობაში.

განსაკუთრებით უნდა აამაღლონ თავისი როლი გლეხკორებმა, რომლებიც წარმოადგენენ საზოგადოებრივ ინიციატივის ორგანიზატორებს და გამტარებლებს. ამჟამად ყველა კოლმეურნეობებში აზვირთდა რამდენიმე ათეულ ათას მოწინავე დამკვრელ კოლმეურნეთა. შემოქმედებითი ინიციატივის უდიდესი ტალღა, მათ დაიწყეს ბრძოლა ზარმაცების, წამგლეჯლების, სამუშაო დღის გამცდენლების და საკოლმეურნეო საკუთრების მტაცებელთა წინააღმდეგ.

პატიოსანი საკოლმეურნეო შრომა—აი რისთვის იბრძვიან ყველა პატიოსანი კოლმეურნეები. და ამ საქმეში უდიდესი სარგებლობა მოაქვს მათთვის გლეხკორის კრიტიკას—მინდორში ცუდი მუშაობის, ცუდი თესვის, მოსავლის ცუდად აღების, ცხენის, ტრაქტორის ცუდად მოვლის და სხვა კრიტიკას. ეს კრიტიკა ისარივით ხვდება ბოროტების კონკრეტულ მატარებლებს. დამკვრელ გლეხკორის საქმიან, გაბედულ პატიოსან კრიტიკას, კარგ საკოლმეურნეო მუშაობას გაუყვებიან ყველა პატიოსანი კოლმეურნეები!

აი რატომაა, რომ პარტია მხარს უჭერს გლეხკორთა კრიტიკას, იბრძვის მისი ეფექტიანობისათვის, იცავს ამ კრიტიკას და გლეხკორებს კლასობრივი მტრის, ბიუროკრატების და ოპორტუნისტების თავდასხმისაგან. გლეხკორებმა უფრო გაბედულად და დაუნდობლად უნდა გააკრიტიკონ კოლმეურნეობათა დეფექტები და ამავე დროს გვიჩვენონ სოციალისტური მინდვრების და მკვრელთა მუშაობის დადებითი მხარეები.

გლეხკორები მჭიდროთ უნდა დაირაზმონ სამანქანო - სატ. სადგურების პოლიტგანყოფილებათა გარშემო, რომლებიც შექმნილია პარტიის მიერ იმისათვის, რომ დახმარება გაუწიონ საკოლმეურნეო სოფელს, გააუმჯობესონ მასიური მუშაობა, განამტკიცონ საკოლმეურნეო წარმოება და სასწრაფოდ განახორციელონ ამხ. სტალინის მითითებანი იმის შესახებ, რომ გადავაქციოთ ყველა კოლმეურნეები შეძლებულებად და ყველა კოლმეურნეობები ბოლშევიკურ კოლმეურნეობებად.

გლეხკორთა უმნიშვნელოვანეს ამოცანას წარმოადგენს **მათი მუშაობის გაუმჯობესება საკოლმეურნეო პრესაში** — საკოლმეურნეო და ბრიგადულ კედლის გაზეთებში. ბევრი ასეთი გაზეთი ჯერ კიდევ ცუდათ მუშაობს იმიტომ, რომ მათ ვერ მიიზიდეს საკოლმეურნეო აქტივი, ვერ მიიზიდეს კოლმეურნე მასები და არ ყავთ მათი წრიდან გლეხკორთა დიდი კადრები. ის კედლის გაზეთი, რომელზედაც მუშაობს 2—3 კაცი, არ არის გაზეთი! თვითეულ კოლმეურნეობისათვის საჭიროა არა ერთეულები, არამედ ათეული და ასეული გლეხკორები, არა ერთეულები, არამედ კოლმეურნეთა მასიური მონაწილეობა გაზეთში, კოლმეურნეთა ათეული და ასეული წერილები. საჭიროა გაზეთების მასიური მუშაობა (კონკურსები, დათვალიერება, რეიდები, გამოძახება), საჭიროა ბრძოლის უნარის მქონე დამკვრელი სარედაქციო კოლეგიები აღნიშნული გაზეთებისათვის.. საჭიროა კომუნისტების და კომკავშირელების მონაწილეობა ძირეული პრესის მუშაობაში, პარტუჯრედების ხელმძღვანელობა. მხოლოდ ასეთ პირობებში გადაიქცევა ძირეული პრესა კოლმეურნეობაში პარტიის ღირსეული თანაშემწედ და მისი გენერალური ხაზის გამტარებლად.

დ. გორელიკი.

„ჩემი სურვილია მთლიანად დავეუფლო საგაზეთო მუშაობის ტეხნიკას

1925 წელს დავიწყე მუშაობა თბილისის ტრამვაიში; ჩვენს წარმოებაში იმ დროს გამოდიოდა კედლის გაზეთი „ბიუგელი“. ამ გაზეთის რედაქტორი მავალებდა კედლის გაზეთის მუშაობაში მონაწილეობის მიღებას და თანაც მიხსნიდა როგორი წერილები და რა საკითხებზე დამეწერა. პირველად ჩემი წერილე-წერილი, არ მქონდა ათვისებული გაზეთის მუშაობის ელემენტარული ამბებიც კი, მიუხედავათ ამისა არ დამიკარგავს იმედი, მე მაინც განვაგრძობდი მუშაობას, რადგან დარწმუნებული ვიყავი, რომ მე მას ვისწავლიდი ადრე.

„კომუნისტი“-ს დამკვრელი მუშკორი ამხ. ჯიჯეიშვილი

გავხდი გაზ. „კომუნისტი“-ს დამკვრელი მუშკორი,

1930 წლიდან 1932 წლის ბოლომდის ვიყავი ადგილობრივ ნაბეჭდ გაზეთის „ბიუგელი“-ს რედკოლეგიის წევრი და ვხელმძღვანელობდი გაზეთის ქართულ ნაწილს. ამავე დროს აქტიურ მონაწილეობას ვიღებდი გაზ. „კომუნისტი“-ს მუშაობაში. ამჟამად მე ტრამვაის წარმოებაში ვმუშაობ, ვარ საქარხნო კედლის გაზეთის რედაქტორი და გაზ. „კომუნისტი“-ს დამკვრელ მუშკორთა საბრიგადო ორგანიზატორი ტრამვაის მოძრაობის დარგში.

ჩემი სურვილია მთლიანათ დავეუფლო საგაზეთო მუშაობის ტეხნიკას. ამ მიზნით ბოლშევიკური პრესის დღესთან დაკავშირებით ვიღებ ვალდებულებას, რათა გავაძლიერო ჩვენი საამქროს მუშკორების და კედლის გაზეთის როლი საწ. გეგმების შესრულებისათვის ბრძოლაში.

ვ. კეკელია.

მუშკორობიდან გაზეთის რედაქტორობამდე

(აბრეშუმის საქ. ფაბრიკა)

კედლის გაზეთებში მონაწილეობა პირველად წ. ჯარში ყოფნის დროს დავიწყე; ეს იყო 1926 წელს. ერთხელ დავინტერესდი და წერილი გადავგზავნე გაზეთ „წითელ არმიელი“-ს რედაქციაში. მე სრულიად არ მქონდა იმედი, რომ ჩემს წერილს გამოაქვეყნებდა რედაქცია. რამდენიმე დღის შემდეგ გაზ. „წითელ არმიელ“-ში ვნახე წერილი, ჩემი ხელის მოწერით, ამის შემდეგ წავხალისდი, სისტემატიურად ვუგზავნიდი წერილებს, როგორც გაზ. „წ. არმიელი“-ს რედაქციას, აგრეთვე სხვა გაზეთებსაც.

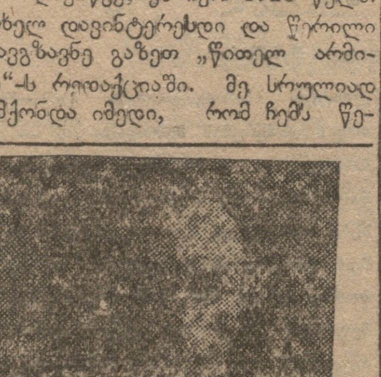

„კომუნისტი“-ს დამკვრელი მუშკორი ამხ. ლ. მიქირტუმოვი.

1929 წელს დავიწყე მუშაობა თბილისის აბრეშუმის საქსოვ. ფაბრიკის სამღებრო საამქროში მუშათ. ამავე წელში ამირჩიეს საფაბრიკო კედლის გაზეთის სარედაქციო კოლეგიაში, დიდი სურვილით და ენერგიით ვმუშაობდი, ვაწოდებდი მასალებს საწარმოო საკითხებზე გაზ. „კომუნისტი“-ს რედაქციას; ჩემი წერილები გამოდიოდა ხშირად გაზეთის ფურცლებზე, მე ვაკვირდებოდი მათ, თუ როგორ იყო გასწორებული რედაქციის მიერ და აქედან ვსწავლობდი როგორ და რაზე უნდა მეწერა; — რისთვის უნდა მიმექცია მთავარი ყურადღება საგაზეთო მასალების შედგენის დროს.

1931 წელს გადმოვედი აბრეშუმის ახალ ფაბრიკაში. აქაც ვმუშაობდი სამღებრო საამქროში, ვიყავი დამკვრელი მუშა, ვხელმძღვანელობდი საამქრო კედლის გაზეთს და ვითვლებოდი გაზ. „კომუნისტი“-ს დამკვრელ მუშკორად.

1932 წლის „პრავდა“-ს 20 წლის თავთან დაკავშირებით მუშკორთა საქალაქო შეკრებაზე გაზეთ „კომუნისტი“-ს რედაქციამ დამაჯილდოვა.

რაც დრო გადიოდა, მე თანდათან ვეჩვევოდი საგაზეთო მუშაობას. ჩემთვის წინსვლა ამ საქმეში ისე რთული აღარ იყო, როგორც პირველად; და ბოლოს მე საპასუხისმგებლო საქმე დამაკისრეს. 1932 წლის ივნისში დამნიშნეს აბრეშუმის ტრესტში შემავალ წარმოებების ნაბეჭდი მრავალტირაჟიან გაზ. „წითელ ფეიქარი“-ს რედაქტორათ. ეს გაზეთი მომსახურეობას უწევს 2.000 მუშას. პირველად ჩემთვის ეს მოვალეობა მეტად მოულოდნელი იყო; პირველი ნომერი „წითელი ფეიქარი“-სა ჩემი პირველი ნაბიჯი იყო. შემდეგ უფრო მეტი ინტერესით მოვკიდე ხელი საგაზეთო მუშაობის ცოდნის ამაღლების საქმეს. დღითი დღე ვიზრდებოდი როგორც გაზეთის მუშაკი. ამ ზრდას ხელს უწყობდა ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაცია და „კომუნისტი“-ს რედაქცია.

დღეს ბოლშევიკური პრესის დღეა. ამ დღესთან დაკავშირებით ვალდებულებას ვღებულობ ჩემს თავზე ჩვენი ფაბრიკის ძირეულ პრესის ორგმასიური, მუშაობის უკეთ გაშლის მიზნით პრაქტიკული დახმარება და ხელმძღვანელობა გაუწიო საამქრო კედლის გაზეთებს. მოვაწყობ დამკვრელ მუშკორთა საბრიგადო ორგანიზატორების სემინარს, ვიბრძოლებ გაზეთის მაღალ ხარისხისათვის, მაქსიმალურად გავაძლიერებ ჩვენი ფაბრიკის ძირეული პრესის და მუშკორების როლს საწ. საფ. გეგმების შესრულების საქმეში.

გაზეთის მასიური მუშაობის უკეთ დაყენებისათვის სოცშეჯიბრებაში ვიწვევ ტრამვაის მრავალტირაჟიანი გაზეთ „ბიუგელ“-ს.

ლ. მიქირტუმოვი.

როგორ ეხმაურებიან მუშგლეხკორთა შენიშვნებს

(რეიდის მასალებიდან)

ამიერ-კავკასიის საკ. კომისია-მუშგლეხინმა რესპუბლიკანური საკ. კომისია-მუშგლეხინებთან ერთად, სამხარეო, რესპუბლიკანური, ადგილობრივი და მრავალტირაჟიანი გაზეთების მონაწილეობით ჩაატარა შემოწმება თუ როგორ ეხმაურებიან მუშგლეხკორთა შენიშვნებს და მუშების და კოლმეურნეების წერილებს. პრესის დამკვრელების, მუშკორების მიერ შემოწმებული იქნა თბილისის, ერევნის, ბაქოს, ქუთაისის, ლენინაკანის და განჯის დაწესებულებები და ორგანიზაციები. მუშაობა მოწყობილ იქნა ორი მიმართულებით. მუშკორთა ნაწილმა შეამოწმა, როგორაა დაყენებული ამა თუ იმ ორგანიზაციაში გაზეთებში მოთავსებული წერილების აღრიცხვა, რამდენათ სწრაფად ეხმაურებიან ამ შენიშვნებს, რა კონკრეტული ღონისძიებებია მიღებული წერილებში მხილებული დეფექტების გამოსასწორებლად და რამდენათ ტარდება ეს ღონისძიებები ცხოვრებაში.

ბრიგადების მეორე ნაწილმა შეამოწმა რა გააკეთა კონკრეტულად ამა თუ იმ ორგანიზაციამ, მათ შესახებ გაზეთში მოთავსებული წერილების გამო. შემოწმებამ გვიჩვენა ამ დარგში დაწესებულება ორგანიზაციების სრულიად არადამაკმაყოფილებელი მუშაობა. შემოწმებული დაწესებულებების და ორგანიზაციების უმრავლესობას დღემდე არ გამოუყვიათ მუშაკები, რომლებიც პასუხისმგებელნი იქნებოდნენ მუშგლეხკორთა წერილების გამოხმაურებაზე.

ბევრგან ეს მუშაობა მექანიკურად დაეკისრა შესრულების შემოწმების სექტორებს. თბ. ფოსტის მუშაობის შესახებ საქ. კ.პ.(ბ) ცეკას 1932 წლის 8 ოქტომბრის დადგენილების რეალიზაციისთვის ფოსტის მიერ მიღებული ღონისძიებები შემოწმებულ ბრიგადას უჩვენეს როგორც გაზეთებში მოთავსებულ წერილზე გამოხმაურების დამადასტურებელი საბუთები, ამასთან ერთად ფოსტის პასუხისმგებელმა წარმომადგენელმა, რომელიც ხელმძღვანელობს ამ მუშაობას განაცხადა: „1933 წლის პირველ იანვრამდე არ ყოფილა გამოხმაურება, იმიტომ, რომ თითქოს ასეთი შენიშვნები არ ყოფილა გაზეთში“.

ანალოგიური მდგომარეობა ცეკავშირში. ცეკავშირის შესრულების შემოწმების სექტორის მუშაკმა ბრიგადას წარუდგინა: „ზარია ვოსტოკას“ 1933 წლის 10 თებერვლის ნომერი, რომელშიაც მოთავსებული იყო ერთ-ერთი პასუხისმგებელი ამხანაგის სიტყვა წარმოთქმული მომარაგების საკითხზე მოწვეულ საწარმოო თათბირზე; სიტყვის ის ნაწილი, რომელიც ეხებოდა კლასობრივად უცხო ელემენტებით ცეკავშირის დანაგვიანებას—დამუშავებულ იქნა პარტიისა და კომკავშირის უჯრედების გაერთიანებულ კრებაზე, როგორც გაზეთში მოთავსებული შენიშვნაზე გამოხმაურება, რიგ ორგანიზაციებში: ქუთაისის პროკურატურა, მილიცია, ქალაქის საბჭო, აზერბაიჯანის ს. ს. რ. შრომის სახალხო კომისარიატი, ბაქოს საქალაქო საბჭო, ერევნის მილიცია, ლენინაკანის პროკურატურა, ლენინაკანის სამ.-სატრანსპორტო სადგური და სხვა. პასუხისმგებელი მუშაკების გამოყოფა, ფორმალურადაა გატარებული. ბაქოს საბჭოს საქმეთა მმართველი ამხ. პეტროსიანცი, რომელსაც დაკისრებული აქვს პასუხისმგებლობა შენიშვნებზე გამოხმაურებისათვის მთელ ამ მუშაობას აცალებს ტეხნიკურ მდივანს. ამის შედეგად ბაქოს საბჭო თითქმის არ ეხმაურება გაზეთებში მოთავსებულ შენიშვნებს. მუშაკის ასეთი ფორმალური გამოყოფის შედეგად ერევნის საქალაქო მილიცია 1932 წლის პირველ ივლისიდან გამოეხმაურა მხოლოდ ორ (?) შენიშვნას, რომელიც მოითხოვდა მილიციის ჩარევას, რეიდმა გამოარკვია 41 შემოწმებული ორგანიზაციებიდან 31 სრულებით არ ადევნებენ თვალყურს გაზეთში მოთავსებულ შენიშვნებს და არ ეხმაურებიან მათ. მხოლოდ ათ ორგანიზაციაში (41-დან) ცოტათ თუ ბევრათ დამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული ეს მუშაობა.

„კომუნისტი“-ს დამკვრელი მუშკორი ამხ. რ. არდემანაშვილი

გაზეთში მოთავსებულ 248 შენიშვნებზე, ორგანიზაცია-დაწესებულებების მიერ გამოხმაურების შემოწმებამ ცხადჰყო, რომ მათი უმეტეს შემთხვევაში არაფერი არ გაუკეთებიათ, ან და მიღებულია ფორმალური ბიუროკრატიული ხასიათის ზომები. ზოგიერთ შენიშვნებზე „მიღებულია ზომები“. მაგრამ შედეგები არა სჩანს, ან და შენიშვნა წაიკითხეს, მაგრამ არავითარი ზომები არ მიუღიათ. „ჩვენი საყვირი“ (სტალინის სახელობის ორთქლმავალის შემკეთებელი ქარხნის გაზეთი), შენიშვნაში „პასუხს მოვითხოვთ“ აღნიშნავდა მატერიალური საწყობის ტერიტორიაზე ხანძრის საწინააღმდეგოთ ზედამხედველობის სისუსტეს კონკრეტულ დამნაშავეთა დასახელებით. მაგრამ ზომები არ არის მიღებული.

შენიშვნაში „კლასობრივი მტრის ლაქია“ გაზეთი „პროლეტარი“ აღნიშნავდა, რომ მაკარონის ფაბრიკის მუშა ჩარექოვი განაწყენებული ადმინისტრაციისაგან დამზადებულ პროდუქციას მტკვარში ყრის. შენიშვნით არ დაინტერესებულან სათანადო ორგანიზაციები. ჩარექოვი არ არის მიცემული პასუხისგებაში. მოხსნეს რა სამუშაოდან ის მაშინათვე მოეწყო სხვა ორგანიზაციაში.

„ზარია ვოსტოკას“ 1932 წლის პირველ დეკემბრის გაზეთში გამოქვეყნდა შენიშვნა სათაურით „მუქთა ხორები და გამცდენები“. შენიშვნა ეხებოდა თბილისის რკინ. გზის სადგურის დეზინფექტორთა რაზმში შრომის დისციპლინის დაცემას და პროფორგანიზატორ კელერის უმოქმედობას. რკინის გზის სანიტგანყოფილების მერვე ჯგუფკომი არწმუნებდა რედაქციას, რომ შენიშვნაში შეცდომაა დაშვებული. პროფორგანიზატორი კელერი არ უწევს მომსახურეობას აღნიშნულ რაზმს. რკინის გზის მეორე სანგანყოფილების მომართვაში კი აღნიშნულია, რომ ვინოძ კაკაურიძეს და სოლოღაშვილს ადგილი არ ქონდა სამუშაოდან გაცდენას, არამედ ზედმეტ საათებში ნამუშევარის ანგარიშში ადმინისტრაციისაგან მიიღეს ნებართვა, (კაკაურიძეს თვეში გაცდენილი აქვს 13 დღე, სოლოღაშვილს 4), ამავე მომართვაში სანიტგანყოფილება გვაცნობებს, რომ „საერთოდ“ წინადადება აქვს მიცემული დეზინფექტორთა რაზმის ხელმძღვანელს, მიაქციოს ყურადღება შრომის დისციპლინას.

საქმის გაჭიანურების აღმაშფოთებელ ფაქტს ჰქონდა ადგილი „ტიფლისკი რაბოჩი“ 1932 წლის 1-ლ დეკემბრის ნომერში მოთავსებული წერილის გამოკვლევის საქმეში. ფაბრიკა „მეტრავი“ ნომერი 1-ლის მუშათა კოლექტიურ წერილში აღნიშნული იყო, რომ ფაბრიკის კულტმუშაკმა მოქ. ხვიჩიამ ინსტრუმენტების შესაძენათ შეკრებილი თანხა ათასი მანეთი მიითვისა, და თავი დაანება ფაბრიკაში მუშაობას. ტფილისის პროკურატურა საქმეს აგზავნის სისხლის სამართლის მილიციაში, ხვიჩიას დაპატიმრების მიზნით. გადის 5 თვე და ხვიჩია არ არის დაპატიმრებული. მუშები ხედავენ ხვიჩიას ქუჩებში. სისხლის სამართლის მილიცია კი ვერ პოულობს დამნაშავეს. რეიდის პროცესში გამოირკვა, რომ ხვიჩიამ ფაბრიკიდან წასვლის შემდეგ იმუშავა შემნახველ სალაროში, აქაც გაფლანგა ფული, რის შემდეგ ის დაპატიმრებული იქნა სისხლის სამართლის მილიციის მიერ. რამდენიმე დღის შემდეგ ანთავისუფლებენ ხვიჩიას ამ უკანასკნელის ნათესავის გრიგორიანის თავდებობით. ამის შემდეგ ხვიჩია მიიმალა, და დღემდე ვერ მოხერხდა მისი დაპატიმრება.

ასევე აღმაშფოთებელი მდგომარეობა გამომჟღავნა რეიდმა გაზეთ „კომუნისტ“-ში მოთავსებულ ორ შენიშვნის გამოკვლევის დროს. (1932 წლის 10 აგვისტო და 19 ნოემბერი). შენიშვნაში აღნიშნული იყო, პლეხანოვის პროსპექტზე ნომერი 113 (სახლის უკუღმართი მდგომარეობა (საკანალიზაციო და წყალსადენი მილების გაფუჭების გამო კედლების დაზიანება, მოაჯირის ხის ნაწ. გატაცება და სხვა). ამ სახლში მოთავსებულია მეორე რაიონის მილიციის სამმართველო. საქმემ გაიარა მრავალი ინსტანცია: მილიციის მთავარი სამმართველო, თბილისის საბჭო, სასამართლო, მუშგლეხინი და ასე შემდეგ. არის მრავალი განკარგულებები და დადგენილებები, რომლითაც დავალებული აქვს მილიციას სასწრაფოთ შეაკეთოს სახლი, მიუხედავათ ამისა, სახლი ისევ იმ მდგომარეობაშია, როგორც საქმის დაწყების დროს. „ზარია ვოსტოკა“-ს გასული წლის 24 ნოემბრის ნომერში მოთავსებული იყო წერილი 69 საფაბრიკო საქარხნო სკოლის გამგის ხოჯაევის მიერ 1151 მანეთის და 62 კაპეიკის მითვისების შესახებ. სათანადო აქტი დანაკლისის შესახებ გადაეგზავნა სკოლის ახალ გამგეს. ორჯონიკიძის რაიონის გან. განყოფილებაში, ამის შესახებ არაფერი იციან. განყოფილების ახალმა გამგე სიგუა შეპირდა ბრიგადას, რომ საქმეს „ამ დღეებში“ მოკიდებს ხელს. ხოჯაევი დიდი ხანია გადავიდა ქუთაისში და იქ მუშაობს.

ამგვარად რეიდმა გამოარკვია, რომ უმეტეს შემთხვევაში შენიშვნებს არ განახორციელებენ. აღრიცხვა და მითვალყურეობა გამოხმაურებაზე სრულიად არ არის მოწესრიგებული. საჭიროა მივიღოთ ზომები ამ ჩამორჩენის გამოსასწორებლად. საკ. ცენტრალური საკონტროლო კომისია მუშგლეხინის მეოთხე პლენუმის, დადგენილება განუხრელად უნდა იქნეს განხორციელებული.

ამხ. ჭველიძე
„კომუნისტი“-ს დამკვრელი მუშკორი

გაზეთის მუშაკთა მოსამზადებელი კურსები

საქართველოს კომპარტიის (ბ) ც. კ-ის დადგენილების თანახმად გაზ. „კომუნისტი“-ს რედაქცია ა. წ. 1-ლი ივნისიდან ხსნის სარაიონო გაზეთების მუშაკთა მოსამზადებელ სამთვიან კურსებს 30 კაცისათვის.

კურსების მიზანია მისცეს რაიონულ გაზეთებს პოლიტიკური და საგაზეთო მუშაობის ცოდნით აღჭურვილი სათანადო კადრები, მისცეს მსმენელებს ისეთი საგაზეთო ცოდნა, რომლებიც შესძლებენ სარაიონო გაზეთებში ხელმძღვანელ სამუშაოს შესრულებას.

კურსებზე ადგილები შემდეგნაირად არის განაწილებული: ტყიბულს — 1, სიღნაღს—1, სტალინისს—1, გორს — 1, ხარაგოულს — 1, ზესტაფონს — 1, კასპს — 1, სენაკს - - 1, მარტვილს—1, გურჯაანს — 1, ლანჩხუთს — 1, ოზურგეთს — 1, ქუთაისს—1, ჭიათურას—1, გარეკახეთს — 1, აჭარისტანს — 2, ხობს — 1, ხონს — 1, ჩოხატაურს—1, აბაშას—1, გალს — 1, ყაზბეგს — 1, ბორჯომს — 1, ყვარელს — 1. დუშეთს — 1, ფოთს — 1, თიანეთს — 1, ვანს—1, ონს—1.

კურსებზე მიღებული იქნებიან ჰოლოდ პარტიისა და კომკავშირის წევრები 20-დან 30 წლამდე. მსმენელებს. რომლებსაც კურსებზე მოავლინებენ პარტრაიკომები, უნდა ჰქონდეთ საერთო განათლება, საშუალო სკოლის პროგრამის ოდენობით, ხოლო პოლიტიკური განვითარების დონე—საბჭოთა პარტსკოლის მეორე საფეხურის პროგრამის ოდენობით. გარდა ამისა საჭიროა საბჭოთა, პარტიულ, კომკავშირულ და სხვა მუშაობის სტაჟი არა ნაკლებ სამი წლისა. კომკავშირელებს, რომლებიც მოვლინებული იქნებიან კურსებზე, უნდა ჰქონდეთ კომკავშირის წევრობის სტაჟი არა ნაკლებ ორი წლისა. ადგილობრივმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციონ კურსებზე საუკეთესო მუშა და გლეხ-კორესპონდენტების გამოგზავნას, რომლებიც სისტემატიურ და აქტიურ მონაწილეობას ღებულობენ, როგორც ძირეულ, ისე რაიონულ და ცენტრალურ პრესაში.

მეცადინეობა კურსებზე დაიწყება 1-ლ ივნისს და გაგრძელდება 1-ლ სექტემბრამდე. მსმენელებს ამ სამეცადინო პერიოდის განმავლობაში (სამი თვე) თავიანთი საშუალო თვიური ხელფასი ენახებათ ადგილობრივ ორგანიზაციების მიერ. ეს ორგანიზაციები იხდიან აგრეთვე მათ მიერ კურსებზე მოვლინებულ ამხანაგების თბილისში ჩამოსასვლელ გზის ხარჯებს. მსმენელები მეცადინეობის მთელ პერიოდში რედაქციის მიერ უზრუნველყოფილი იქნებიან, როგორც საცხოვრებელი ბინებით, ისე საწოლებით, საჭირო სახელმძღვანელო ლიტერატურით და კვებით. კურსების დამთავრების შემდეგ კურსდამთავრებულები დაბრუნებული იქნებიან საგაზეთო მუშაობაზე თავთავიანთ რაიონებში. პარტრაიკომების მიერ კურსებზე მოვლინებული ამხანაგები საჭირო საბუთებით უნდა გამოცხადდნენ „კომუნისტი“-ს რედაქციაში (მასიურ მუშაობის განყოფილება) 29 მაისს.

თუ გამოგზავნილი კანდიდატები ვერ დააკმაყოფილებენ აღნიშნულ პირობებს, დაბრუნებული იქნებიან უკანვე.

„კომუნისტი“-ს რედაქცია.

შეუქმნათ ჩვენს ბეჭდვით სიტყვას ძლიერი პოლიგრაფიული ბაზა

ჩვენი პოლიგრაფიული ბაზის სისუსტე ყველასათვის ცნობილი ფაქტია. ეს სისუსტე იყო და არის ჩვენი საგამომცემლო გეგმების შეუსრულებლობის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი, საგამომცემლო საქმიანობის გაშლისა და გაღრმავების ერთი მთავარი შემაფერხებელი პირობათაგანია.

უკანასკნელ წლებში (1932-33 წ.) ჩვენი პოლიგრაფიული ბაზის მდგომარეობაში მოხდა მნიშვნელოვანი გარდატეხა. საბჭოთა კავშირის პოლიგრაფიული მანქანათმშენებლობის განვითარებამ საშუალება მოგვცა მოძველებული მანქანა-იარაღების განახლებისა და სამანქანო პარკის გაძლიერების. 1932 წლის განმავლობაში საქართველოს პოლიგრაფიულმა ბაზამ მიიღო 6 ახალი საბეჭდი მანქანა. აქედან: პოლიგრაფტრესტმა—3, სახელგამის სტამბებმა—2, „ზარია ვოსტოკა“-ს სტამბამ—1, ზუგდიდის სტამბამ — 1. ამით მნიშვნელოვნად გაძლიერდა ჩვენი სტამბების სამანქანო პარკი და მას უკვე აქვს საშუალება როგორც პროდუქციის რაოდენობრივ გადიდების, ისე მისი ხარისხობრივი გაუმჯობესებისა. გარდა ამისა, ამავე დროის განმავლობაში ჩვენი პოლიგრაფიული ბაზა გაძლიერდა ახალი საჭრელ-საკერავი მანქანებით და სხვა მოწყობილობით.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს სახელგამის მიერ ფერადი საბეჭდი მანქანისა და ცინკოგრაფიული მოწყობილობათა მიღების ფაქტი საზღვარგარეთიდან. სამწუხაროდ, ეს იარაღ-მანქანები, უბინობის გამო, ჯერაც არ არის ჩვენს მიერ სათანადოთ გამოყენებული, რაც მიუტევებელ დანაშაულად უნდა ჩაეთვალოს იმ ორგანოებს, რომლებიც გულგრილობას იჩენენ ჩვენი პოლიგრაფიული ბაზის ინტერესებისადმი და დაუსრულებლად აჭიანურებენ სახელგამისათვის სათანადო ბინის გადაცემის საკითხის გადაჭრას. ამ ახალ იარაღ-მანქანათა გამოყენება კი დიდი წინსვლა იქნებოდა ჩვენი პოლიგრაფიული ბაზის განვითარებისა და მის ახალ ტეხნიკურ მიღწევათა ათვისების საქმეში და თავიდან აგვაცილებდა იმ უდიდეს ნაკლს, რომელიც ამჟამად გვაქვს ბეჭდვითი ნაწარმოების დასურათების დარგში

რა თქმა უნდა ყველა ის გაუმჯობესებანი, რომელსაც მივაღწიეთ პოლიგრაფიული მანქანა-იარაღების შეძენის მიმართულებით, სანახევროდაც ვერ აკმაყოფილებენ ჩვენს მოთხოვნილებებს.

თუ ამჟამად მიზანშეწონილი არ არის ლაპარაკი საზღვარგარეთიდან ახალ გაუმჯობესებულ პოლიგრაფიულ მოწყობილობათა შემოზიდვის შესახებ, სამაგიეროდ, უნდა შევძლოთ იმ იარაღ-მანქანების საჭირო რაოდენობით შეძენა, რომელიც უკვე მზადდება საბჭოთა კავშირში და რომელთა კარგი ხარისხი დადასტურებულია მათი პრაქტიკულად გამოყენების გზით. ჩვენს პოლიგრაფიულ ბაზას ახლო მომავალში ესაჭიროება ათეული საბეჭდი მანქანა, ამდენივე საწყობი მანქანა (ლინოტიპი) და 2-3 საროტაციო მანქანა. ამათი შეძენა უნდა შევძლოთ.

ჩვენ მრავალჯერ აღგვინიშნავს პრესაში ის არახელსაყრელი პირობები, რომელსაც განიცდიან სტამბები ბინის მხრივ. ეს გარემოება არ იძლევა იმის საშუალებას, რომ რაციონალურად იქმნეს გამოყენებული არსებული პოლიგრაფიული მოწყობილობანი და მუშა-ხელი.

მართალაც და, რომელ რაციონალურ ღონისძიებათა შესახებ შეიძლება ლაპარაკი პოლიგრაფიულ წარმოებათა მუშაობაში, როდესაც ბინის სივიწროვისა და მოუწყობლობის გამო არ არის იმის საშუალება, რომ ცეხების საწარმოო შესაძლებლობანი ერთმანეთს შეუფარდოთ, როდესაც სამანქანო ცეხი ვერ ასწრებს საამწყობო ცეხის პროდუქციის დამუშავებას, ხოლო საამკინძაო ცეხი—სამანქანო ცეხის პროდუქციის ათვისებას ან და, როგორ შეიძლება ლაპარაკი მუშა-ხელის რაციონალურად გამოყენების შესახებ. როდესაც წიგნი იწყობა ერთ სტამბაში, იბეჭდება მე-2-ში და იკინძება მესამეში და მის გადატან-გადმოტანაზე იხარჯება აუარებელი დრო, ენერგია და მატერიალური საშუალებანი.

უკანასკნელ ხანებში პოლიგრაფიულ წარმოებისათვის საბინაო მშენებლობის დარგშიაც გვაქვს ფრიად მნიშვნელოვანი მიღწევები. ამჟამად მიმდინარეობს ორი დიდი მშენებლობა: ერთი პოლიგრაფიულ ტრესტის სტამბებისათვის (ლენინის ქ.), მეორე სახელგამისათვის. პოლიგრაფტრესტის კონცენტრირებულ სტამბებისათვის შენობას საფუძველი ჩაეყარა ჯერ კიდევ 1930 წელს, მაგრამ უკანასკნელ დრომდე ეს მშენებლობა კუს ნაბიჯით მიმდინარეობდა და მხოლოდ მიმდინარე წლის დასაწყისში, როგორც იქნა, მშენებლობას დაეტყო გაძლიერებული ტემპები; არის იმედი, რომ ამ წლის ბოლოსათვის ეს მშენებლობა ძირითადათ დასრულებული იქნება და მასში თავს მოიყრის პოლიგრაფიული ტრესტის წარმოებათა უმრავლესობა.

მიმდინარე წელს გაძლიერებული ტემპებით იწარმოებს წიგნის სასახლის მშენებლობა (ქოჩის ქუჩაზე). საჭირო წინასწარი სამუშაოები სასახლის მშენებლობის დაწყებად სახელგამის მიერ უკვე შესრულებულია.

გადაუჭრელი რჩება ჯერ-ჯერობით, საგაზეთო პოლიგრაფიული ბაზისათვის ბინის აშენების საკითხი. ქართული გაზეთების (განსაკუთრებით „კომუნისტი“-ს) ტირაჟი გასაოცარი სისწრაფით იზრდება ყოველ წლივ, შრომელ მასაში დღითი-დღე ძლიერდება მოთხოვნილება ყოველდღიურ პრესაზე, მაგრამ არ გვაქვს ამ მოთხოვნილების დაკმაყოფილების საშუალება. ამაში ხელს გვიშლის, სხვა დაბრკოლებებთან ერთად, საგაზეთო სტამბის ბინის სივიწროვე და მისი მოუწყობლობა. საგაზეთო სტამბისთვის ახალი ბინის აშენების საკითხი წამოაყენა „კომუნისტი“-ს სტამბის მუშათა პარტ და პროფაქტივმა და ის პრინციპიალურად მიღებულია სადირექტივო ორგანოების მიერ. მაგრამ პრაქტიკულ ნიადაგზე საქმის დაყენებას ხელი შეუშალა იმ მოსაზრებამ, რომ ამჟამად თბილისში უკვე შენდება ორი დიდი შენობა პოლიგრაფიული ბაზისათვის და მესამე შენობის გამოწყება უარყოფით გავლენას მოახდენდა უკვე დაწყებულ მშენებლობათა მიმდინარეობაზე. მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ საბოლოოდ ხელი უნდა ავიღოთ საგაზეთო გამომცემლობისათვის პოლიგრაფიული ბაზის მშენებლობაზე. სრულიადაც არა. ამ მშენებლობის აუცილებლობას გვიკარნახებს ჩვენი ყოველდღიური გაზეთების ინტერესები და ის გაჭირვებული მდგომარეობა, რომელშიაც მოქცეულია ბინის მხრივ საუკეთესო პოლიგრაფიული მოწყობილობა „კომუნისტი“-ს სტამბაში. ყოველ შემთხვევაში წინასწარი მოსამზადებელი მუშაობა (მიწის ნაკვეთის გამოყოფა, საწ. დაგეგ. შედგენა და სხვ.) წელსვე უნდა ჩატარდეს, რათა პოლიგრაფტრესტის შენობის აშენებისთანავე შეუდგეთ პრესის სასახლეს მშენებლობას პრაქტიკულად.

„კომუნისტი“-ს დამკვრელი მუშკორი ამხ. გალუსტოვი

ასევე მწვავეთ სდგას პოლიგრაფიულ წარმოებათათვის კადრების მომზადების—საკითხი. უდავოა ის გარემოება, რომ სტამბებს ხელიდან ეცლება ძველი, მომზადებული კადრები და შესაფერისად არ ხდება მათი შეცვლა ახალი კადრებით. სტამბები განიცდიან კადრებით მწვავე ნაკლებობას, რაიც უმთავრეს დაბრკოლებას წარმოადგენენ საფინანსო-საწარმოო გეგმის შესრულების საქმეში. 1932 წელს საფინანსო-საწარმოო გეგმა მთელ რიგ პოლიგრაფიულ წარმოებებში ვერ იქნა შესრულებული (პოლიგრაფტრესტის ხაზით შესრულება უდრიდა 92 პროც., სახელგამის—94 პროც.), რამაც თავის მხრივ უარყოფითი გავლენა მოახდინა საგამომცემლო გეგმის შესრულებაზე (1932 წელს საგამომცემლო გეგმა შესრულა მხოლოდ სახელმწიფო გამომცემლობამ). პოლიგრაფიულ წარმოებებისათვის კადრებს ამზადებს მხოლოდ პოლიგრაფიული სკოლა. მაგრამ ის ოდნავადაც ვერ აკმაყოფილებს მოთხოვნილებას ვერც რაოდენობის და ვერც ხარისხის მხრივ. და რაც მთავარია—სტამბები ვერ ინარჩუნებენ ახალ კადრებს—წარმოებებში არ რჩება ახალ მომზადებულ კადრების 50 პროც. კი, ეს აიხსნება, უმთავრესად, სტამბის მუშების კულტსაყოფაცხოვრებო მომსახურეობის უვარგისობით, რასაც უკანასკნელ დრომდე არ ექცეოდა სათანადო ყურადღება წარმოებათა ადმინისტრაციის მხრივ. ამ ბოლო დროს ამ მიმართულებითაც მოხდა მნიშვნელოვანი გარდატეხა. კერძოდ აღსანიშნავია, ყურადღების გამახვილება სტამბის მუშათა მომარაგებისადმი. მოწყობილია დახურული სასადილოები, საფუძველი ჩაეყარა საგარეუბნო მეურნეობას, გადაიდო სპეციალური თანხები მუშათა მომარაგების გასაუმჯობესებლად, საცხოვრებელი ბინების ასაშენებლად და სხვა.

ამასთან ერთად უნდა ახლო მომავალში გადაიჭრას კადრების მომზადებისა და პოლიგრაფიულ სკოლაში სწავლების გაუმჯობესების საკითხი. პოლიგრაფიული ტეხნიკის განვითარება სწრაფი ნაბიჯით მიდის წინ. ჩვენ უნდა შევძლოთ მისი სავსებით ათვისება. ამისათვის არ გამოდგება არც ძველი კადრი, არც ის ახლად მომზადებული თაობა, რომელიც იზრდება ძველი პოლიგრაფიული ტეხნიკის ბაზაზე. აქეთკენ უნდა იქნას მიქცეული ჩვენი პოლიგრაფიული ბაზის ხელმძღვანელთა ყურადღება, ვინაიდან ახალი კადრების მომზადებისა და ახალი ტეხნიკის ათვისების გარეშე, არ ძალგვიძს დავეწიოთ და გავუსწროთ ტეხნიკურად მოწინავე კაპიტალისტურ ქვეყნებს პოლიგრაფიისა და ბეჭდვითი სიტყვის განვითარებაში.

ე. ტოროტაძე.

როგორ მუშაობს აჭარისტანის ძირეული პრესა

(„კომუნისტის“ სპეციალური ბრიგადისაგან)

გაზეთ „კომუნისტი“-ს სპეციალური ბრიგადის მიერ მიმდინარე წლის 20-დან 30 აპრილამდე შემოწმებულ იქნა აჭარისტანის ავტონომიური ოლქის ძირეული პრესისა და მუშგლეხკორთა მოძრაობის მდგომარეობა. შემოწმებამ დაგვანახვა, რომ მთელ რიგ მიღწევებთან ერთად ძირეულ პრესას და მუშგლეხკორთა მოძრაობას აქვს სერიოზული დეფექტები, ეს დეფექტები გამოიხატება იმაში, რომ მთელ რიგ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში კედლის გაზეთები ან სულ არ არსებობენ ან და ვერ ასრულებენ მათზე დაკისრებულ ამოცანებს; ზოგიერთი პარტიული უჯრედები სრული უპასუხისმგებლობით ეკიდებიან მუშაობის ამ საპასუხისმგებლო დარგს; გაზეთები ვერ უწევენ კონკრეტულ ხელმძღვანელობას და დახმარებას ძირეულ პრესას, თითქმის არაფერია გაკეთებული მუშგლეხკორთა პოლიტიკურ და საგაზეთო ცოდნის ამაღლებისათვის.

„კომუნისტი“-ს სპეციალურმა ბრიგადამ გამოარკვია ისეთი ფაქტები, როცა კედლის გაზეთების სარედაქციო კოლეგიები შესდგება მხოლოდ ხელმძღვანელ ამხანაგებისაგან. დამკვრელი მუშები, კოლმეურნეები არ არიან გამოყენებული გაზეთების მუშაობაში, ზოგან კედლის გაზეთებში სწერენ კოლეგიის მხოლოდ ორი თუ სამი წევრი. ავალაპარაკოთ ფაქტები. სალიბაურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში 300-მდე მუშა-მოსამსახურე მუშაობს. ამავე მეურნეობასთან არის აგრეთვე ჩაის ფაბრიკა 30 მუშით. მეურნეობაში ჩამოყალიბებულია 22 საწარმოო ბრიგადა. ისეთ საწარმოო ბრიგადებშიაც კი, რომელთაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვთ გეგმების შესრულების საქმეში, საბრიგადო კედლის გაზეთები არ გამოდის. მეურნეობაში გამოდის მხოლოდ 2 კედლის გაზეთი, 1 თვითმეურნეობის და მეორე კი ფაბრიკის. ორივე ამ გაზეთს ხელმძღვანელობს 1 სარედაქციო კოლეგია, რაც დაუშვებლად უნდა ჩაითვალოს. სარედაქციო კოლეგია შესდგება შემდეგი ამხანაგებისაგან: მეჭვაბიშვილი ქრისტეფორე (მოლარე), ბოლქვაძე გალაქტიონი (მუშკომის ტეხ. მდივანი). კონტაძე ლადიკო (კულტ მუშაკი), ჩილიკიძე აბრამი (ნორმადარი) და შავიშვილი ვანო (ჩაის ხელოსანი). სარედაქციო კოლეგიაში არის მხოლოდ 1 მუშა ხელოსანი. ეხლა ცოტა რამ იმის შესახებ, თუ ვინ სწერს კედლის გაზეთში და რა საკითხებს აშუქებენ. რედკოლეგიასთან არ არის ჩამოყალიბებული სექტორები, ფაქტიურად მუშაობს რედკოლეგიის მხოლოდ 2—3 წევრი. გაზეთს თითქმის სრულებით არა ჰყავს მუშკორები, ხშირად კედლის გაზეთის ნომრები ისე გამოდის, რომ რედკოლეგიის სხდომები არც კი იწვევა. გაზეთი კეთდება მხოლოდ 2—3 კაცის მიერ. ისინი სწერენ დიდ და საერთო ხასიათის წერილებს. არ აქცევენ ყურადღებას საწარმოო გეგმების შესრულების საკითხებს. ასე მაგ., „ჩაის ბუჩქი“-ს მე-18 ნომერში, რომელიც გამოსულია საქ. გასაბჭ. დღესთან დაკავშირებით, მოთავსებულია 11 წერილი. აქედან 4 კორესპონდენცია ეკუთვნის მეურნეობის მუშკომის თავმჯდომარეს სკენდერ მესხიძეს, 5 კორესპონდენცია ტეხნიკურ მდივანს გალაქტიონ ბოლქვაძეს და 2 კი კულტ მუშაკ კონტაძეს. ამ ნომერში მოთავსებული მეთაური წერილი „ყველაფერს ეხება“—მეურნეობის მიღწევების და ნაკლოვანებების გარდა, გაზეთის დიდი ნაკლი კიდევ იმაში მდგომარეობს, რომ ის ბევრს ლაპარაკობს მთელი რიგი ამოცანების შესახებ, არ მიუთითებს კონკრეტულად მუშაობის ცუდ და კარგ მაგალითებზე, არ ამჟღავნებს ზარმაცებს, ლოთებს, დეზერტირებს და მავნებლებს. ამავე გაზეთის შემდეგ ნომერში (№ 14) მოთავსებულია 6 წერილი. ამათგან არც ერთი არ არის მუშის წერილი. ამ წერილებში თესვის მიმდინარეობის შესახებ კონკრეტულად არაფერია ნათქვამი, „ამხანაგო კედ-კორები მოგვაწოდეთ წერილები შემდეგ ნომრისათვის გარკვევით და მელნით დაწერილი, მხოლოდ მელნით დაწერილი“—ასე მოუწოდებს სარედაქციო კოლეგია. გამოდის, რომ რედკოლეგია მუშებისაგან მოითხოვს მხოლოდ მელნით დაწერილ კორესპონდენციებს;

ოჩხამურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობა საკმაოდ დიდი მეურნეობაა. აქ მუდმივად მუშაობს 500-მდე მუშა. ამ მეურნეობაში გამოდის კედლის გაზეთი, ცალკე ბრიგადებს და უბნებს კი კედლის გაზეთები არა აქვთ. გადაჭრით უნდა ითქვას, რომ გაზეთი ვერ იბრძვის მეურნეობის წინაშე დასმულ სამეურნეო-პოლიტიკურ ამოცანების წარმატებით განხორციელებისათვის. რედკოლეგია არ აურჩევიათ მეურნეობის მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრებაზე, არამედ გამოყოფილ იქნა კულტსაბჭოს სხდომაზე, აქაც რედკოლეგიის შემადგენლობაში პასუხისმგებელი ამხანაგები შედიან: იპოლიტე გუჯაბიძე (საწყობის გამგე), ამილახვარი, გურგენიძე (პროპაგანდისტი), ლაკოა გრიშა (მეურნეობის კ. კავშირის ბიურო-კოლექტივის მდივანი), მიქელაშვილი კუკუშა (აგრონომი), და მხოლოდ ერთი რუდაკოვა კლავდია (მეურ. მუშა), თებერვლის, მარტის, და აპრილის განმავლობაში გამოცემულია 6 ნომერი. ეს ძალიან კარგია. მაგრამ საქმე იმაშია, რომ კედლის გაზეთის მუშაობაში მუშები მასიურად არ არიან ჩაბმული. გაზეთს ჰქონის რედკოლეგ. 2-3 ამხანაგი (კლუბის გამგე, ბუხჰალტერი და სხვ.) „ჩაის ბუჩქი“-ს მესამე ნომერში მოთავსებულია 6 წერილი. აქედან 2 ეკუთვნის კლუბის გამგე ნიკოლოზ არდაზიანს, 2 წერილი მუშკომის ტეხნიკურ მდივანს ამხ. ა. სალინაძეს და დანარჩენი 2 წერილი კი ბუხჰალტერიის დარგში მომუშავე ამხანაგებს. გაზეთის ამ ნომერში კონკრეტულად არაფერია ნათქვამი იმის შესახებ, თუ როგორ შესრულდა კოლექტიური ხელშეკრულება. გაზეთის შემდეგ ნომერში მოთავსებულია 5 წერილი. აქედან 2 წერილი კლუბის გამგე არდაზიანს ეკუთვნის, 1 წერილი მეტაბელე [illegible] და ერთი კულტმუშაკ ნიკოლეიშვილს; თითქმის ყველა ეს წერილები ეხება საქართველოს გასაბჭოების 12 წლის და წითელ არმიის 15 წლის თავს; შედარებით გაუმჯობესდა კედლის გაზეთი მეხუთე ნომრიდან. ამ გაზეთებში უკვე მომხდარია საგრძნობი გარდატეხა' გაზეთი აშუქებს მეურნეობის საწარმოო გეგმების შესრულების, მუშა-ხელით მომარაგების, პარტმასიური მუშაობის გარდაქმნის საკითხებს და სხვა. საინტერესოა როგორ მოხდა კედლის გაზეთის მუშაობაში გარდატეხა? რედკოლეგიის ძველი შემადგენლობა ჩაკეტილად მუშაობდა. მიმდინარე წლის მარტში შეცვლილ იქნა რედკოლეგიის შემადგენლობა. გაზეთის სათავეში ჩაუდგა პროპაგანდისტი გურგენიძე და ამის შემდეგ საგრძნობი გარდატეხა ხდება.

ძალზე სუსტათ მუშაობს აგრეთვე მუხაესტატეს ლიმონ-მანდარინის საბჭოთა მეურნეობის კედ. გაზეთი „მანდარინის მომუშავე“. საბჭოთა მეურნეობაში 100-ზე მეტი მუშა-მოსამსახურე მუშაობს, რედკოლეგიაში არჩეულია მხოლოდ 3 ამხანაგი. გაზეთის მუშაობაში ადგილი აქვს კარჩაკეტილობას.

ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობაში გამოდის 8 კედლის გაზეთი, მათ შორის ყველაზე უკეთ მუშაობს პლანტაციის კედლის გაზეთი. გაზეთი სისტემატიურად აშუქებს გეგმების შესრულებას, ამჟღავნებს ცუდი და კარგი მუშაობის მაგალითებს. სარედაქციო კოლეგია შესდგება მუშებისა და ბრიგადირებისაგან. რედაქტორად გამოყოფილია მუშა-ქალი. შედარებით სხვა საბჭოთა მეურნეობებთან ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობის კედლის გაზეთების მუშაობა წინ სდგას. ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობის პარტორგანიზაციამ და გაზეთებმა გადაჭრით უნდა იბრძოლონ მუშკორთა შორის მუშაობის დარგში მოპოვებულ მიღწევების განმტკიცებისათვის და მიაღწიოს კედლის გაზეთების უფრო მეტად განმტკიცებას. ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობის პრესა და მუშკორები უნდა გახდნენ მაგალითის მაჩვენებლები სხვა საბჭოთა მეურნეობებისათვის.

ცუდად მუშაობენ საკოლმეურნეო კედლის გაზეთები. ისეთი დიდ კოლმეურნეობაში, როგორიცაა სოფ. ურეხის კოლმეურნეობა „გლეხის გამარჯვება“, მიმდინარე წელს კედლის გაზეთი მხოლოდ ერთხელ გამოვიდა. საგაზაფხულო თესვის პერიოდში კედლის გაზეთის უქონლობა ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციების სუსტი მუშაობის მაჩვენებელია ამ დარგში. რატომ ვერ შესძლო რედკოლეგიამ კედლის გაზეთის ერთი ნომრის მეტის გამოშვება? გაზეთის რედკოლეგიაში არჩეულ იყვნენ აგრეთვე კომუნისტებიც და კომკავშირელებიც—მიუხედავათ ამისა, სარედაქციო კოლეგია არ მუშაობს. ასეთივე მდგომარეობაშია ბათომის საგარეუბნო კოლმეურნეობის კედლის გაზეთი „ახალი წამოწყება“.

ორთა-ბათომის სას. საბჭოში გამოდის კედლის გაზეთი „დამკვრელი“, რედკოლეგია მხოლოდ მასწავლებლებისა და სას. საბჭოს ტეხ. მდივნისაგან შესდგება. სად არიან კოლმეურნეები და ინდ. მეურნე ღარიბ-საშუალო გლეხები? რატომ არ არიან ისინი ჩაბმული გაზეთის მუშაობაში? სწორედ ამაზე მიგვითითებს „პრავდასთან“ მოწვეული თათბირის რეზოლუცია: „ძირეული პრესის ხარისხის ასამაღლებლად საჭიროა ყველგან გაუმჯობესებულ იქნას რედკოლეგიების შემადგენლობა. მრავალ ადგილებში რედკოლეგიები არ არის უზრუნველყოფილი საჭირო სოციალური შემადგენლობით, . რედკოლეგიების შემადგენლობაში ცოტაა დამკვრელი კოლმეურნეები“. სოფლად რედკოლეგიები შედგენილი უნდა იქნას სოფლკორებიდან, რომლებმაც უკვე გამოიჩინეს თავი კულაკობასთან ბრძოლაში, ბრძოლაში კოლექტივიზაციისათვის“. ეს ვერ გაიგეს ზოგიერთ ადგილებში პარტიულმა და საბჭოთა ორგანიზაციებმა. ამიტომაა, რომ ხშირად კედლის გაზეთებს ხელმძღვანელობენ მხოლოდ მოსამსახურეები.

აჭარისტანის სამანქანო-სატრაქტორო სადგური, რომელიც მომსახურეობას უწევს 58 მდე კოლმეურნეობას, არ გამოდის კედლის გაზეთი ყოვლად დაუშვებელია ასეთი მდგომარეობა, სატრაქტორო სადგურის გაზეთი მომსახურეობას უნდა უწევდეს არა მარტო სადგურს, არამედ კოლმეურნეობათა კედლის გაზეთებსაც.

ბუნებრივია, რომ ძირეული გაზეთების ასეთი სუსტი მუშაობა განსაკუთრებით საგაზაფხულო თესვის პერიოდში გამოწვეულია, როგორც ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციების, ისე ცენტრალური და რაიონული გაზეთების სუსტი ხელმძღვანელობით. აჭარისტანის ცენტრალური და რაიონულ გაზეთებს თითქმის არაფერი გაუკეთებიათ მუშგლეხკორთა პოლიტიკური და საგაზეთო ცოდნის ამაღლებისათვის. ძირეულ პრესაზე კონკრეტულ ხელმძღვანელობის ახალი ფორმები და მეთოდები დღემდე არ არის გამოყენებული საოლქო და რაიონულ გაზეთების მიერ. როდესაც „კობულეთელი კოლმეურნე“-ს რედაქციას ბრიგადამ მოსთხოვა ცნობა იმის შესახებ, ვინც ღებულობს მონაწილეობას გაზეთში, აღმოჩნდა რომ მარტის თვის განმავლობაში გაზეთში მონაწილეობა მიიღო მხოლოდ 2—3 გლეხს; გაზეთების და მუშგლეხკორთა მუშაობის მდგომარეობის შესწავლის შემდეგ „კომუნისტის“ ბრიგადა კონკრეტულ დახმარებას უწევდა მათ. სალიბაურის, მუხა-ესტატეს და ოჩხამურის საბჭოთა მეურნეობებში, სოფ. ურეხის კოლმეურნეობა „გლეხის გამარჯვებაში“ და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურში——კედლის გაზეთების რედკოლეგიის სხდომებზე განხილულ იქნა საინსტრუქციო მოხსენებები მომავალი მუშაობის შესახებ.

გამოკვლევის შედეგებზე ბრიგადამ მოხსენება გააკეთა საქ. კ. პ. (ბ) აჭარისტანის საოლქო კომიტეტში, სადაც ესწრებოდენ გაზეთების რედაქტორები, პარტიისა და კ. კავშირის რაიკომების კულტპროპები და აჭარისტანის სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის პოლიტგანყოფილების უფროსი. ამ თათბირზე მიღებული იქნა მთელი რიგი პრაქტიკული ღონისძიებანი, რომელიც მიმართულია როგორც აჭარისტანის ხელმძღვანელ გაზეთების, ისე ძირეული პრესის და მუშგლეხკორთა მოძრაობის ბოლშევიკურად გარდაქმნისაკენ.

აქ. იმნაძე, შ. ჩხარტიშვილი.

სოცშეჯიბრება: დონბასი—ბაქო—ტყიბული—ჭიათურა—ალავერდი.

გადავცეთ მოწინავეთა გამოცდილება ჩამორჩენილებს

ვიმუშაოთ ისე, როგორც მუშაობს იზოტოვი

როგორ ვმუშაობ

ამხ. ნიკიტა იზოტოვის წერილი

მე-10 წელიწადია ვმუშაობ მნგრეველად დონბასის ერთ-ერთ უდიდეს მაღაროში—გორლოვკის მაღაროში № 1.

რამდენიმე წლის განმავლობაში გადაჭარბებით ვასრულებ ყველა გეგმებს და დავალებებს. ამჟამად ყოველ დღე ნორმის 400—500 პროცენტს ვიძლევი.

მაღაროებში ძალზე დაქანებული ფენებით, როგორიცაა ჩვენი მაღარო, მნგრეველის მუშაობა განისაზღვრება გაკეთებული სამაგრების რიცხვით. ცვლაში ნორმაა ერთი სამაგრი. მნგრევლები აკეთებენ 1-2 სამაგრს. მე დღეში ვაკეთებ 3-4-5 სამაგრს. საშუალოდ გამოდის ოთხი სამაგრი. სამაგრის გაკეთება ნიშნავს: გამოთხარო 3 კუბიკური მეტრი ქვანახშირი და გაამაგრო სახურავი. ერთი სამაგრის ფართობი იძლევა 7 ვაგონეტკა ქვანახშირს, ე. ი. 5 ტონას. მე საშუალოდ დღეში ვთხრი 12 კუბიკურ მეტრს—ვიძლევი 20 ტონა ქვანახშირს. ამხანაგები ხუმრობით მეძახიან „სათხრელ მანქანას“.

რადგან ნორმას დიდათ ვაჭარბებ, ხელფასიც დიდი მაქვს. ჩვენთან მნგრეველის განაკვეთია 130 მანეთი. მე კი გაცილებით მეტს ვაკეთებ. მაგალითად, იანვარში გავაკეთე 741 მანეთი, თებერვალში—615, მარტში—840, ხოლო აპრილის ნახევარში—500 მანეთი.

ამბობენ: „იზოტოვი ღონიერია, იზოტოვი მაგარია, ამიტომ მუშაობს ასე კარგად“-ო. სისულელეა! საქმე ღონეში როდია. მარტო ღონით ვერაფერს გააწყობ. ჩვენს მაღაროში ჩემზე ძლიერი მუშები მოიპოვებიან. მაგალითად, მნგრეველი ოკუნევი, ძლიერი, ჯანსაღი, აკეთებს ერთ სამაგრს. მაღაროს ეზოში ჩამოკიდული იყო მისი კარიკატურა—„მძიმე ატლეტი“, რომელიც არ ასრულებს გეგმას. იყო ჩვენთან აგრეთვე დავიდენკო—მოჭიდავეს არ ჩამოუვარდებოდა, მაგრამ გამომუშავებაზე ეს დიდ გავლენას არ ახდენდა.

არა, მარტო ღონით ქვანახშირს ვერ მოერევი!

ბევრი ფიქრობს, რომ ტეხნიკას უნდა დაეუფლოს მხოლოდ ის, ვინც მანქანაზე მუშაობს. ეს შემცდარი შეხედულებაა. ის, რაც ამხ. სტალინმა სთქვა ტეხნიკის შესახებ გვეხება ჩვენც, ხელით მომუშავე მნგრეველებსაც. ტრაბახობად ნურავინ ჩამომართმევს თუ ვიტყვი: მე დიდ გამომუშავებას ვიძლევი იმიტომ, რომ დავეუფლე ტეხნიკას.

როგორ ვმუშაობ?

მე ვცდილობ შევუფარდო ჩემი მუშაობა ქვანახშირს. როცა მივდივარ სათხრელად, პირველ ყოვლისა ვათვალიერებ ჩემს სამუშაო ადგილს, ვარკვევ, როგორ უნდა მივუდგე ქვანახშირს, რომ მუშაობამ მეტი ნაყოფი გამოიღოს.

ზოგჯერ ქვანახშირი დაყოლებულია ძარღვებად, ზოგჯერ კი ფენებად. პირველ შემთხვევაში მე ვაკეთებ ხვრელს ზევიდან და ქვევიდან. ქვანახშირის ფენა გამოიზნიქება და უფრო ადვილი ხდება მისი ჩამომტვრევა.

თუ ქვანახშირი დაყოლებულია ფენებად, მაშინ მე ავარჩევ ყველაზე უფრო რბილ ფენას; მას ჩვენ უწოდებთ ნაცრიანს, წაგავს ქვარტლს და ადვილად იმტვრევა. მთავარია იცოდე სად უნდა დაარტყა. ბევრი, განსაკუთრებით ახალი მუშა, ფიქრობს, რომ მთელი საქმე მაგრად დარტყმაშია. ჩვენ, ძველმა მნგრეველებმა კი ვიცით, რომ მთავარია სად, რომელ ადგილას დაარტყამ,

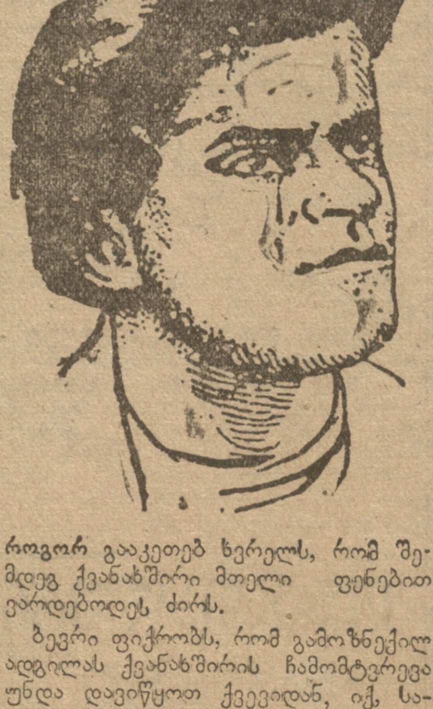

როგორ გააკეთებ ხვრელს, რომ შემდეგ ქვანახშირი მთელი ფენებით ვარდებოდეს ძირს.

ბევრი ფიქრობს, რომ გამოზნექილ ადგილას ქვანახშირის ჩამომტვრევა უნდა დავიწყოთ ქვევიდან, იქ, სადაც ქვანახშირი დაკიდებულია. შემდეგ ისინი იწყებენ ქვანახშირის ჩამომტვრევას ზევიდან. ეს არ არის სწორი. რასაკვირველია, დაკიდებული ქვანახშირის ქვევიდან ჩამომტვრევა ადვილია, მაგრამ, იწყებს რა ქვევიდან, მნგრეველი იღლება, სანამ მიაღწევდეს ყველაზე უფრო ძნელ ზედა ნაწილს. მე სულ სხვანაირად ვიქცევი. როცა მივდივარ სამუშაოზე შევუდგები ყველაზე უფრო ძნელი ზედა ნაწილის ჩამომტვრევას, ხოლო შემდეგ ქვედა ნაწილზე აღარ მჭირდება ძალღონის დიდათ დაჭიმვა.

მე ვასწრებ ბევრის გაკეთებას არა მარტო იმიტომ, რომ სწორად ვთხრი, ვამტვრევ, არამედ აგრეთვე იმიტომ, რომ სწრაფად ვაკეთებ სამაგრს. სხვებს სამაგრის გაკეთებაზე სჭირდება ერთი საათი, მე კი მხოლოდ ნახევარი საათი. რატომ?

როგორც ვიცით სამაგრის გასაკეთებლად იხმარება სპეციალურად მომზადებული ხე-ტყის მასალა: ბიჯგები და სხვ. ქვანახშირის ჩამომტვრევის (ჩამოთხრის) შემდეგ მნგრეველი ჩვეულებრივად თვალით აზომებს საყრდენს. ამიტომ ხშირად იგი ან გრძელი აღმოჩნდება ან მოკლე. მაშინ საჭირო ხდება საყრდენის გადაკეთება. მე სულ სხვანაირად ვიქცევი. საყრდენის მომზადებამდე მე გაზომვის საშუალებით ვარკვევ საყრდენის სიგრძეს და მხოლოდ შემდეგ გამოვსჭრი მას. ეს იძლევა როგორც ხე-ტყის მასალის, ისე დროის ეკონომიას.

აგრეთვე „გეზენკების“ გათხრის დროს მე არ ვმუშაობ ისე, როგორც სხვები.

„გეზენკ“-ი არის ვერტიკალური ხვრელი, სიგრძით 2-3 საჟენი. იგი ზედა „შტრეკ“-ს აერთიანებს გამოზნექილ ადგილებთან, რომლებზედაც ჩვენ ვმუშაობთ. „გეზენკ“-ში გადის ვენტილიაცია, შიგ უშვებენ ხე-ტყის მასალას, ხოლო გვერდით ორიბათ ჩადიან მუშები. ჩვენთან „გეზენკ“-ის გათხრის დროს მუშაობენ ასე: ორი კაცი ორ ცვლაში სთხრის „გეზენკ“-ს ორი საჟენის სიგრძეზე, ხოლო მესამე აკეთებს ირიბანს. ამას უნდება 18 საათი და 3 კაცის შრომა. მე კი „გეზენკ“-საც და ირიბანსაც ვაკეთებ 6 საათში რანაირად?

მე ერთდაიმავე დროს ვთხრი „გეზენკ“-ს და ვაკეთებ ირიბანს, ვაფართოებ მას, ამგვარად მუშაობის ფრონტი უფრო ფართოვდება ქვანახშირის ჩამომტვრევაც უფრო ადვილი ხდება და მუშაობასაც მეტი გასაქანი აქვს.

აი როგორ ვმუშაობ. არავითარი „საიდუმლოება“ აქ არ არის. თვითეულ მნგრეველს შეუძლია მიაღწიოს იმ წარმატებებს, რომლებსაც მე მივაღწიე. საჭიროა მხოლოდ ისწავლოს ქვანახშირისადმი მიდგომა და არ ურტყამდეს წალკატს უთავბოლოდ, როგორც ამას ბევრნი სჩადიან.

მე ვცდილობ სხვებსაც გადავცე მაღაროში მუშაობის გამოცდილება.

მახსოვს, როცა პირველად დავიწყე მაღაროში მუშაობა მე არავინ მასწავლიდა. ძველი მნგრეველები, რომელნიც ხედავდენ ჩემს თავგამოდებას, დამცინოდნენ: ბევრი ასეთი „გულმოდგინე“ ახალგაზრდა იყო აქ, მაგრამ არაფერი გამოუვიდათ. მე მიზანს მივაღწიე. პირველ დღეებში 8-10 საათს ვმუშაობდი და როგორც იქნა ვისწავლე. ამჟამად დამწყები მუშის მდგომარეობა უკეთესია: მას ასწავლიან და, თუ სურვილი აქვს, მალე შეუძლია ისწავლოს. მაგრამ ჩვენ, ძველ მნგრეველებს ყოველთვის როდი გვისმენენ. ხედავ ახალგაზრდა არ ურტყამს სწორად, უხსნი მას, იგი კი თავისას განაგრძობს, თავის ძალებს ეყრდნობა, ხოლო ცოდნას არავითარ ყურადღებას არ აქცევს.

კიდევ ერთი რამ მინდა აღვნიშნო. ჩვენთან 6 საათის სამუშაო დღეა, მაგრამ ბევრი მნგრეველი ფაქტიურად მხოლოდ 3—4 საათს მუშაობს. როცა მივდივარ ადგილზე და ვხედავ, რომ ხე-ტყის მასალის ნაკლებობის გამო მოსალოდნელია სამუშაოს გაცდენა, მე ვამჯობინებ ნახევარი საათი მოვანდომო ხე-ტყის მასალის მიზიდვას, ვიდრე შემდეგ ერთი-ორი საათი უსაქმოდ ვიყვე და ვაგინებდე ხის მასალის გადამზიდავებს. მე ვცდილობ შევავსო, შევამჭიდროვო ჩემი სამუშაო დღე, უნაყოფოდ არ დავხარჯო დრო, რომელიც ძვირფასია როგორც ჩემთვის, ისე სახელმწიფოსთვის. თუ ჩვენს მაღაროში და საერთოდ ყველა მაღაროებში თვითეული მნგრეველი სავსებით გამოიყენებს თავის სამუშაო დროს, იგი გაცილებით უფრო მეტს გააკეთებს, ვიდრე აკეთებს ეხლა და ჩვენი ქვეყანა დამატებით მიიღებს მრავალ ათას ტონა ქვანახშირს.

„პრავდა“.

პრესის მიმოხილვა

კოლმეურნეობების ძმური დახმარება მაღაროებს

„ტყიბულის მაღაროელი“—ტყიბული

ბევრი იცნობს ტყიბულის მაღაროებში ეზეკია გვენეტაძეს, ლენინის უბნის დამკვრელ ბრიგადირს. 10 წელია იგი ბრიგადას ხელმძღვანელობს, ხოლო 27 წელია მაღაროებში მუშაობს. ჩამორჩენა, შეუსრულებელი გეგმა, სამარცხვინო სახელი, რომელიც ბევრმა „დაიმსახურა“ ტყიბულის მაღაროებში — აი რას არ იცნობდენ ეზ. გვენეტაძე და მისი ბრიგადის დამკვრელები. 1932 წ. 1 კვარტალი — გეგმა შესრულებულია, მეორე და მესამე კვარტალი — გეგმა შესრულებულია და მე-4 კვარტალის გეგმაც 112 პროცენტით შესრულდა. ასე, ქვანახშირის ტონებით უპასუხებს ეზ. გვენეტაძის ბრიგადა პარტიის და მთავრობის დავალებას.

ასე იყო 1933 წლამდე. 1933 წლის პირველ კვარტალში ქვანახშირის გამოღების მრუდე ბრიგადაში ქვევით დაუშვა. იანვარში —89, თებერვალში — 70, და მარტში —85 პროცენტით.

რაშია საქმე, რატომ წამოვიდა ძირს მრუდე?—აი საკითხი, რომელზედაც ფიქრობდენ დამკვრელები გვენეტაძეს ბრიგადიდან, ფიქრობდა თვითონ გვენეტაძე, მიზეზი, რამაც გამოიწვია ქვანახშირის გამოღების შემცირება, არის ის, რომ ბრიგადას მოაკლდა მუშახელი. ამაში ყველანი დარწმუნდენ, დარწმუნდა გვენეტაძეც და აი, 9 აპრილს რაიონულ გაზეთში მან აიღო სიტყვა. ბრიგადირი, რომელსაც ნამდვილად შესტკივა გული ჩამორჩენაზე სჩივის. ჩვენი ჩამორჩენა — ამბობს გვენეტაძე.

> **„გამოწვეულია იმით, რომ გარეთა სამუშაოზე არ არის საკმაო მუშა - ხელი, ვერ გააქვთ თავის დროზე ნახშირი; ჩვენ ხელი გვეშლება და გამგორების მოლოდინში ვართ. გარეთა სამუშაოს მუშა-ხელის ხრუნველყოფისათვის გადამჭრელი ზომებია საჭირო“.**

იძლევა იგი წინადადებას; მაგრამ მარტო წინადადება არ კმარა, საჭიროა მოქმედება, საჭიროა მაგალითის მიცემა დანარჩენებისათვის არა მარტო ქვანახშირის გამოღებაში, არამედ მუშა - ხელის შეგროვების საქმეშიც. ეს იცის გვენეტაძემ, იციან დანარჩენებმაც. და დარწმუნებული ამაში, ლენინის უბნის

„სამეურნეო ანგარიშის ბრიგადები თვით აწარმოებენ მუშა-ხელის მოზიდვას“.

ოჯახის დანარჩენი წევრები, მეზობლები, ამხანაგები, რომელთაც ნამდვილად ესმით მაღაროს ჩამორჩენის ლიკვიდაციის მნიშვნელობა — აი რეზერვი, საიდანაც მოყავთ ბრიგადირებს და დამკვრელ მუშებს ახალი მუშები მაღაროებისათვის. პირველი მაგალითი ამ მიმართულებით თვითონ ეზ. გვენეტაძემ და მისმა ბრიგადამ უჩვენა; ამ ბრიგადის დამკვრელებმა პირველად მოიყვანეს ახალი მუშები.

> **„მუშა-ხელის ორგანიზაციულად მოზიდვის საქმეში ბრიგადის თვითეული წევრი იბრძვის; ი. გაბრიაძემ (პროფორგი) 5 მუშა მოიყვანა, ალ. გვენეტაძემ — 2 და მე პირადად კი 6. მოზიდული მუშახელი ჩვენ შევინარჩუნეთ და დღესაც ენერგიულად მუშაობენ“.**

გვიყვება გვენეტაძე „ტყიბულის მაღაროელი“-ს ფურცლებზე. ბრიგადირი გვენეტაძე, რომელიც მუშა - ხელს ასეთ დიდ ყურადღებას აქცევს სავსებით მართალია. მუშახელი ამჟამად უმთავრესია ტყიბულისათვის. შემდეგ კი, მოზიდული მუშა - ხელის შენარჩუნება, მუშათა ცვალებადობის აღმოფხვრაა უმთავრესი. მაღაროების ხელმძღვანელ მუშაკებთან ერთად, ეს კარგად უნდა გაიგონ და დაიმახსოვრონ ამხანაგებმა რაიონული გაზეთიდან, რომელიც სულ უკანასკნელ ხანებში სუსტად აშუქებს მაღაროების მუშაობის საკითხებს.

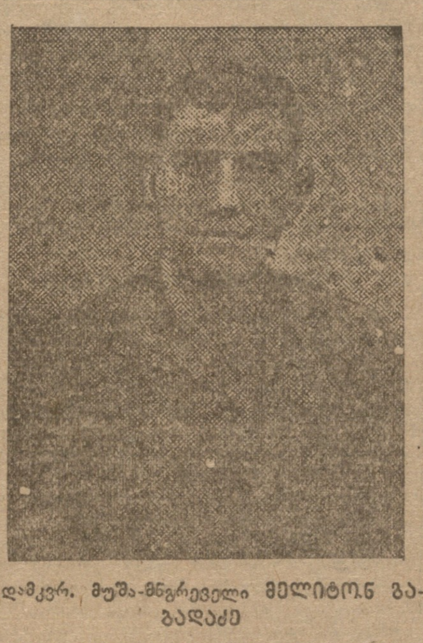

დამკვრ. მუშა-მნგრეველი მელიტონ გაბადაძე

⁂

მუშა - ხელის შეგროვებისათვის ბრძოლა არა მარტო მაღაროების მუშათა საქმეა, იგი სცილდება ამ ფარგლებს და მახლობელ სოფლებში და კოლმეურნეობებში გადადის. კოლმეურნეობები და კოლმეურნეები, რომელთათვისაც მეტად ძვირფასია ტყიბულის, ქვანახშირი და მაღაროელის საპატიო სახელი, პირველი უნდა შეეგებონ მოწოდებას ძმური დახმარების და მაღაროებისათვის მუშა-ხელის მოწოდების შესახებ.

ტყიბულის და მეზობელი რაიონების კოლმეურნეობებს საკმაო რაოდენობის მუშა - ხელი მოეპოვებათ და შეუძლიათ იგი მიაწოდონ მაღაროებს. ამაში დარწმუნებული არიან მოწინავე კოლმეურნეები, რომლებიც მხურვალედ და საქმით გამოეხმაურენ ტყიბულის პარტიული ორგანიზაციის მოწოდებას — ძმური დახმარება გაუწიონ მაღაროებს მუშა - ხელის მიწოდების საქმეში.

„ჩვენ გვესმის, თუ რას ნიშნავს ძმური დახმარება“

სწერენ სოფ. ციხია — ზობოთის კოლმეურნეები. ამ სოფელში

> **„მაღაროებზე ძმური დახმარების საკითხს კოლმეურნეებმა სათანადო შეფასება მისცეს და აიღეს ვალდებულება... მაღაროებს ყოველთვიურად მორიგეობით მიაწოდონ 30 მუშა. კოლმეურნეები ღრმად არიან დარწმუნებული მასში, რომ მუშა - ხელის მიწოდების ასეთი სისტემა დიდათ შეუწყობს ხელს, როგორც საწარმოო - საფინანსო გეგმების შესრულებას, ისე საკოლმეურნეო მშენებლობას და მის ორგანიზაციულ, პოლიტიკურ და ეკონომიურ განმტკიცებას“.**

მოწინავე კოლმეურნეებმა ნამდვილად გადასწყვიტეს ძმური დახმარება გაუწიონ მაღაროებს და იქ სამუშაოდ უკვე გაგზავნეს პირველი კოლმეურნეები. იმავე სოფ. ციხია,—ზობოთის კოლმეურნეობაში უკვე შეადგინეს და თვალსაჩინო ადგილზე გამოაკრეს ცხრილი, სადაც აღნიშნულია თუ ვინ როდის უნდა წავიდეს მაღაროებში სამუშაოდ. ამ კოლმეურნეობის მოწინავე დამკვრელები, კომკავშირელები **გ. უგრეხელიძე** და **ა. კასრაძე** რიგის მიხედვით პირველ აპრილს უკვე წავიდენ მაღაროებში სამუშაოდ, და ამით მაგალითი მისცეს დანარჩენებს. ასევე მოიქცა სოფ. **დღნორისის** კოლმეურნეობა, რომელმაც ძმური დახმარების სახით მაღაროებს მისცა 71 საუკეთესო კოლმეურნე.

მაგრამ ასეთი მოწინავე კოლმეურნეები ჯერ-ჯერობით ცოტანი არიან; საჭიროა მათი მაგალითისათვის მიბაძვა ძმური დახმარების ტალღების აზვირთება კოლმეურნეობებში, ამ მიზნით მათ შორის სოციალისტური შეჯიბრების გაშლა. რაიონული გაზეთი კი, რომელიც მომხდარი ფაქტების რეგისტრაციით დაკმაყოფილდა, ვერ ჩაუდგა სათავეში ამ მოძრაობას და ვერ გადაიტანა იგი დანარჩენ კოლმეურნეობებში — ამაშია გაზეთის მუშაობის სუსტი მხარე.

უკანასკნელად, საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას და საკ. სახკომსაბჭოს 8 აპრილის დადგენილებასთან დაკავშირებით, გაზეთს უნდა დაეყენებია მაღაროების მუშაობის კონკრეტული საკითხები და იქეთკენ მიექცია მუშათა ყურადღება; სინამდვილეში კი ეს ასე არ მოხდა. გაზეთის უკანასკნელ ნომერში, რომელიც 24 აპრილს გამოვიდა, ერთი სიტყვითაც კი არაა ნახსენები 8 აპრილის დადგენილება, რომელიც ტყიბულის მაღაროების სამოქმედო პროგრამას წარმოადგენს. მეტიც: გაზეთმა საჭიროდ არ დაინახა ამ დადგენილების გადაბეჭდვა, თუმცა მას ამის საშუალება ქონდა და აქვს. ეს ნაკლი ახლავე უნდა გამოასწორონ ამხანაგებმა „ტყიბულის მაღაროელი“-დან.

„ტყიბულის მაღაროელს“ შეუძლია ხსენებულ ჩამორჩენათა ლიკვიდაცია და მაღაროების მუშაობის გარდაქმნისათვის ნამდვილი და ყოველდღიური ბრძოლის გაშლა.

ტყიბული. ვაგონების დატვირთვა ქვანახშირით სტალინის უბანში.

ტყიბულელი იზოტოვი— არსენა ბეშკენაძე

> **„იზოტოვები მარტო დონბასში არ არიან. ისინი უნდა ვეძიოთ მრეწველობის თითეულ დარგში, თითეულ ფაბრიკაში, ქარხანაში, ნავთის სარეწაოზე, ყველგან არიან საუკეთესო დამკვრელები, თავისი საქმის ოსტატები, მაგრამ იზოტოვებისა ან ისინი იმით განსხვავდებიან, რომ ზოგჯერ არ შეუძლიათ თავისი გამოცდილება სხვებს გადასცენ, მათი გამოცდილება არაა გამოყენებული მთლიანად“. „პრავდა“**

მოხდენილად სწერდა „პრავდა“: დონბასის ლეგენდარული მნგრეველის **ნიკიტა იზოტოვის** მუშაობის საიდუმლოება მარტივია: თავისი საქმის ტეხნიკის ნამდვილი დაუფლება და დამკვრელობა გამაგრებული მისწრაფებით, — რაც შეიძლება უკეთესად შეასრულოს გეგმა, მეტი ქვანახშირი გამოიღოს.

„ასეთი იზოტოვები მარტო დონბასში არ არიან, ისინი უნდა ვეძიოთ მრეწველობის თითეულ დარგში, თითეულ ფაბრიკაში, ქარხანაში, ნავთის სარეწაოებზე. ყველგან არიან საუკეთესო დამკვრელები, თავისი საქმის ოსტატები, მაგრამ იზოტოვისაგან ისინი იმით განსხვავდებიან, რომ ხშირად არ შეუძლიათ თავისი გამოცდილება სხვებს გადასცენ, მათი გამოცდილება არაა გამოყენებული მთლიანად“. („პრავდა“).

არსენა ბეშკენაძე—ტყიბულის მაღაროების დამკვრელია, სტალინის უბნის მოწინავე ბრიგადირია; მის მაგალითზეც ისე, როგორც ჩვენი ქვეყნის დანარჩენი იზოტოვების მაგალითზე, შეიძლება დარწმუნება, რომ ნიკიტა იზოტოვის მუშაობის საიდუმლოება მართლა მარტივია, უბრალოა.

როდესაც ბეშკენაძეს შეხვდებით მაშინვე გაგახსენდებათ ნიკიტა იზოტოვი და უნებლიედ ადარებთ ერთმანეთს ამ ორ დამკვრელს.

დონბასი—იზოტოვი.

ტყიბული—ბეშკენაძე.

გარეგნულად რაიმე დიდი კავშირი მათ შორის თითქო არც იყოს. ასე გგონიათ პირველად, ერთი შეხედვით, როცა ადარებთ ამ ორ ადამიანს; ასე გგონიათ მით უმეტეს იმიტომ, რომ **იზოტოვი არ იცნობს ბეშკენაძეს.** ეს შესაძლებელია და ასე თუ ისე მოსათმენი; მაგრამ ტყიბულის ბოლშევიკებს უნდა ვუსაყვედუროთ, რომ **ბეშკენაძეც არ იცნობს იზოტოვს,** არც კი გაუგონია მის შესახებ. ეს კი მოუთმენელი და დაუშვებელია. ამაში უმთავრესად ჩვენი ქართული პრესაა დამნაშავე, რადგან იზოტოვის შესახებ მან ძალიან ცოტა დასწერა და სთქვა.

მიუხედავათ ამისა, თქვენ მაინც ადარებთ ერთმანეთს იზოტოვს და ბეშკენაძეს, ეძებთ მათში საერთოს ან განსხვავებულს, განსაკუთრებულს.

და აი რას ნახავთ თქვენ.

ერთიც და მეორეც, იზოტოვიც და ბეშკენაძეც დამკვრელებია, საბჭოთა ქვეყნის მოწინავე ადამიანები, ბრიგადირები;

ერთიც და მეორეც ქვანახშირს ანგრევს, იღებს, გაქვავებულ ცეცხლს სტაცებს მიწის წიაღს;

ერთიც და მეორეც გადაჭარბებით ასრულებს გეგმას, სამაგალითოდ მუშაობს, ქვეყანას აკვირვებს.

იზოტოვი დონბასში, გორლოვკას № 1 მაღაროში ბრიგადას ხელმძღვანელობს და ქვანახშირს ანგრევს. მისი ნორმაა: 6 ტონა ქვანახშირი ცვლაში. **იგი სისტემატიურად 20 ტონას** და მეტს იძლევა ცვლაში. (300—400 პროც.).

ბეშკენაძე ტყიბულში, სტალინის უბანში № 1 ბრიგადას ხელმძღვანელობს და ქვანახშირს ანგრევს, მისი ნორმაა: 3 ტონა ქვანახშირი ცვლაში. **იგი სისტემატიურად 10 ტონას** და მეტს იძლევა ცვლაში. (300—400 პროც.).

ამ მაჩვენებლებით ვადარებთ ერთმანეთს დონბასელ ნიკიტა იზოტოვს, და ტყიბულელ არსენა ბეშკენაძეს. ამიტომაა დიდი კავშირი მათ შორის, ქვანახშირის ამ ორ დამკვრელს შორის, რომელთაგან იზოტოვს მთელი საბჭოთა კავშირი იცნობს, ბეშკენაძეს კი ბევრი ტყიბულშიც კი არ იცნობს. აქედან უკვე იწყება განსხვავება ამ ორ ადამიანს შორის.

პირველი და უმთავრესი, რაც იზოტოვისაგან ანსხვავებს ბეშკენაძეს ასე შეიძლება გამოვთქვათ: ამ უკანასკნელს არ აქვს შექმნილი პირობები თავისი გამოცდილება სხვებს გადასცეს, გაუზიაროს ისე, როგორც ამას იზოტოვი ახერხებს; ბეშკენაძის მდიდარი გამოცდილება, რაც გასაღებს წარმოადგენს ქვანახშირის გამოღების გადიდებისათვის; არაა გამოყენებული არც ტყიბულში და არც ჩვენი რესპუბლიკის დანარჩენ სამთომადნო სამუშაოებზე. ეს მომენტი უკვე გულისხმობს დანარჩენს, რითაც ერთმანეთისაგან განსხვავდება ქვანახშირის ეს ორი დამკვრელი. უნდა მოვსპოთ ეს განსხვავება, რაც შეიძლება დაჩქარებით.

*

— ჩემი ბრიგადა, — ამბობს არსენა—30 კაცისაგან შესდგება. ბინა მათ ერთად აქვთ მიცემული. ამას საქმისათვის **დიდი მნიშვნელობა** აქვს, როცა სამუშაოდ გადის ცვლა, ამ პირობებში დაგვიანებას ან გაცდენას არ ექნება ადგილი, რადგან ყველანი ერთად არიან და ერთად მიდიან. აქედან, ოთახიდან იწყება ნახშირისათვის ბრძოლა ჩემს ბრიგადაში. საქმე იმაშია, რომ **მომზადებას** მაღაროში სამუშაოდ, დიდი მნიშვნელობა აქვს. უბრალო ხელის შეშლაც კი, როდესაც ქვანახშირს სჭრი ან გამოგაქვს, იწვევს ზედმეტ გაცდენებს და თუ ერთხელ შეფერხდი, საქმეს მერე ძნელად უშველი.

ბრიგადაში მე 15 ძველი გამოცდილი მუშა მყავს. ესენია: **ტ. ძოწენიძე, ის. ობოლაძე, ლასი ცნობილაძე, ის. ცეცხლაძე, ქს. ბეშკენაძე, დ. არსენიძე** და სხვები. ეს ძველი მუშებია, რომლებიც ჩემზე ცუდად არ მუშაობენ. იცნობენ ისინი ქვანახშირს და მის ბუნებას. ამათ გარდა, ჩვენთან 15 ახალი მუშაა. ახალი მუშები მე განაწილებული მყავს ცვლებში, ძველ მუშებს შორის და ისინი ამ უკანასკნელთა ხელმძღვანელობით მუშაობენ.

პირველად, სამუშაოზე ახლად მოსულებს 2—3 დღის განმავლობაში ვაცნობთ მუშაობის პირობებს, უხსნით წესებს, რომლის დაცვა სავალდებულოა და ამის შემდეგ, როცა ახლად მოსული გაეცნობა ყველაფერს, რაც მისთვის საჭიროა, მას ვაძლევთ სამუშაოს, რასაკვირველია ძველი მუშის ხელმძღვანელობით.

აპრილში 7 ახალი მუშა შემოგვემატა. ისინი სიხარულით მივიღეთ ჩვენ, ვასწავლეთ მუშაობა და ახლა ჩვენი ბრიგადის სასახელო წევრები არიან. არც ერთ მათგანს არ გაუცდენია სამუშაო, არ ქონია ჩამორჩენა ქვანახშირის მოჭრაში და გამოტანაში.

საიდან ვიწყებთ გვირაბში შესვლისას?

— სამუშაოების მომზადებიდან, სანგრევთან მისასვლელი გზიდან. ჩვენთან ბევრი ბრიგადა არ აქცევს ყურადღებას სამუშაოს მომზადებას. ჩვეულებრივად ხდება ასე: შევლენ გვირაბში, სანგრევში და პირდაპირ იწყებენ ქვანახშირის მოჭრას. მოსამზადებელი მუშაობა, გასატანი გზის მომზადება, მისი გასუფთავება, გადაბიჯგვის ნორმის შესრულება — ყველაფერი ეს მაშინ გაახსენდებათ, როცა უკვე შეუძლებელია ნახშირის მოჭრის გაგრძელება. უბრალოდ რომ ვთქვათ ისინი მუშაობას **ბოლოდან** იწყებენ, ნახშირის ჭრიდან.

მუშაობისას დიდი მნიშვნელობა აქვს გზებს, სინათლეს, გამაგრებას. ჩვენი ბრიგადაც ყველაზე მეტ ყურადღებას აქცევს ამას. ჩვენ ყოველთვის ვეძებთ კარგ გზებს და არ ვკმაყოფილდებით არსებულით. ამ დღეების მაგალითიც გვეუბნება ამას. აპრილის ბოლო რიცხვებში ჩვენი ბრიგადის მუშაობა შეფერხდა, ნახშირის ამოღება დაეცა.

— რატომ, რა მიზეზით?

— მიზეზი უბრალოა — განაგრძობს არსენა; ჩვენ შეცდომით მიგვაყენეს მეხუთე ფენაზე, სადაც არ იყო ქვანახშირი. უცბათ გამოვარკვიეთ რა ეს, ჩვენ ახალი გზა მოვნახეთ: გადავჭერით მეოთხე ფენაში და მივადექით ქვანახშირით მდიდარ ადგილს, 8 მეტრის სიგრძეზე. ახლა ამ ადგილას ვმუშაობთ ჩვენ და კარგადაც ვმუშაობთ. რადგან გზა უკვე მონახულია, ჩვენ ადვილად ვიღებთ ნახშირს და გადაჭარბებით ვასრულებთ გეგმას.

მაღაროში ჩემი ბრიგადა გამოირჩევა უკეთესი სინათლით და გამაგრებით. სინათლეს და გამაგრებას ჩვენ დიდ ყურადღებას ვაქცევთ; ჩვენმა ბრიგადამ სამ ცვლაში უნდა დააყენოს 6 ბიჯგი. (ცვლამ—2 ბიჯგი) ამ ნორმის შესრულებას ჩვენ სავალდებულოდ ვთვლით და ვასრულებთ კიდეც მაშინ, როცა ზოგიერთი ბრიგადები მას არ ასრულებენ. ჩვენთან ცვლაში 2 ბიჯგი აუცილებლად კეთდება, რაც კიდევ უფრო აჩქარებს ქვანახშირის გამოღებას.

— შრომის დისციპლინა? უნებლიეთ წამომცდა კითხვა.

არსენა შეჩერდა და ამხანაგებს გადახედა, თითქო მათში ეძებდა პასუხის მიმცემს. ათისთავმა **ტარასი ძოწენიძემ** ჩამოართვა მას სიტყვა:

— შრომის დისციპლინა ჩვენ ბრიგადაში სამაგალითოა. აბა გაბედოს რომელიმემ და ბრიგადირის დაუკითხავათ მიატოვოს ან გამოიცვალოს სამუშაო; იგი მაშინვე წავა ჩვენგან. ზარმაცებს, ვისი გამოსწორების იმედიც გვაქვს, ჩვენ ვაჯარიმებთ; ჩვენ, ბრიგადა, ურთიერთ შეთანხმებით მივმართავთ ამ ზომას. ბევრია ტყიბულში მუშები, როგორც კი თითი წამოტკივდებათ, მაშინვე ამის მომიზეზებით საავათმყოფოში გარბიან, ჩვენთან ამას არა აქვს ადგილი.

ველარ მოითმინა არსენამ, ისევ აიღო სიტყვა. ახლა იგი გეგმებისა და შეჯიბრების შესახებ ლაპარაკობს.

— თვის 28 ან 29 რიცხვში ჩვენ ყოველთვის ვღებულობთ მომავალი თვის გეგმას. ამ გეგმას ვიხილავთ საერთოდ ბრიგადაში და მერე ცალკე ცვლებში. აქვეა. მოცემული დღიური ნორმები, რომელსაც ეცნობა თვითეული მუშა. შენი ნორმა იცი—მორჩა და გათავდა, რადგან იცი უნდა იბრძოლო, შეეჯიბრო შენს მეზობლად მომუშავეს, მეორე ცვლის ამხანაგს, უნდა მოსჭრა მეტი ქვანახშირი. ასე გვაქვს ჩვენ საქმე ბრიგადაში, ასე ვეჯიბრებით ერთმანეთს ბრიგადის შიგნით, ასე ვეჯიბრებით მეზობელ ბრიგადებს და ყოველთვის ვიმარჯვებთ.

— ჭიათურასთანაც გავიმარჯვებთ ხომ? ეჭვიანათ „გააგორა“ კითხვა ვიღაცამ.

არსენამ ერთი გადიხედა იმ მხარეზე საიდანაც ხმა მოისმა და მტკიცე გადაწყვეტილებით განაცხადა.

— გავიმარჯვებთ, უსათუოდ გავიმარჯვებთ. სიხარულით მივდივართ ჩვენ შეჯიბრებაში ჭიათურელ და ალავერდელ ამხანაგებთან. ჩვენი ბრიგადა ამ შეჯიბრებაში სირცხვილს არ ჭამს, ჩვენ მოვიგებთ გამარჯვებას.

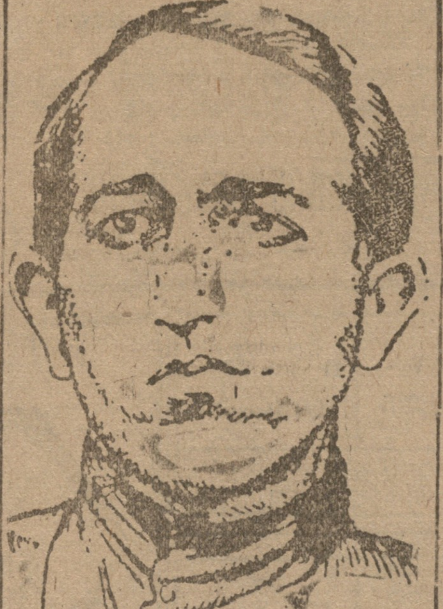

არსენა ბეშკენაძე
ტყიბულის დამკვრელი მნგრეველი

— სწორია, მოგვიგია და მოვიგებთ — წამოიძახეს დანარჩენებმა.

— როგორ მუშაობ და ცხოვრობ შენ თითონ? ვეკითხები მე ამხ. არსენას.

— როგორც ჩემი ამხანაგები — და არსენამ თუმცა მორცხვად, მაგრამ მაინც დაიწყო ლაპარაკი თავის თავზე.

აქ კი ცოტა ხნით ბეშკენაძეს მე უნდა ჩამოვართვა სიტყვა.

⁂

როცა ჩვენ გამოვიანგარიშეთ მუშაობის შედეგი, გამოირკვა: ცვლამ 80 „ვაგონეტკის“ ნაცვლად (40 ტონა) 6 საათში გამოიღო 108 „ვაგონეტკა“ (54 ტონა) ქვანახშირი. ცალკე გამოვყავით ცვლის ბრიგადირის — **არსენა ბეშკენაძის** ნამუშევარი. ამ დღეს 2,5 ტონა იყო ნორმა. არსენა ბეშკენაძემ კი 6 საათის განმავლობაში 10 ტონა ქვანახშირი მოსჭრა. შემდეგ მოდიოდა დანარჩენები: 9, 8, 7, 6 და 5 ტონა, 4 ტონაზე ნაკლები კი არავის არ მოუჭრია.

მაშინ გადავსწყვიტე მე მენახა ბეშკენაძე, რომელთან საუბარს ამ წერილში ავსწერ. როდესაც არსენამ ამიხსნა, თუ როგორ მუშაობს გვირაბში, ჩემთვის ნათელი გახდა მისი გამარჯვების საიდუმლოება.

არსენა სანგრევში ყველაზე სწრაფათ მუშაობს, მაგრამ ენერგიას უაზროდ არ ხარჯავს, არც ერთ ზედმეტ მოძრაობას აკეთებს.

— დინამიტის მოხერხებულად ჩაწყობა, აფეთქების უკეთესი ორგანიზაცია, მეტი ყურადღება სამუშაოს მომზადებას — აი ჩემი სისწრაფის აზრი და გამარჯვების საიდუმლოება. როცა ამ პირობებს ვიცავ,—მე კი მათ ყოველთვის ვიცავ—10 ტონა ქვანახშირს აუცილებლად ვჭრი.

ასე ათავებს საუბარს ამხ. არსენა ბეშკენაძე. ბევრს უკვირს, ეს გმირობა. არსენა ბეშკენაძე ბრიგადირია, დამკვრელი ბრიგადირი. ყველა ვერ დაიმსახურებს ამ სახელს და მაღაროელთა საყოველთაო სიყვარულს, რომლითაც ახლა არსენა სარგებლობს.

ამხ. ბეშკენაძე—10 წელია მაღაროში მუშაობს, 2 წელია ბრიგადირათ.

ამხ. ბეშკენაძე—კომუნისტია, წარმოების ნამდვილი ორგანიზატორი, ბრიგადის გამარჯვების ხელმძღვანელი და სულის ჩამდგმელი.

ამხ. ბეშკენაძეს სიკვდილი ურჩევნია ჩამორჩენას (მისივე სიტყვებია).

ამხ. ბეშკენაძე გარდა თავისი ცვლისა, სხვა ცვლებსაც ხელმძღვანელობს, დროის დიდ ნაწილს მაღაროში ატარებს, უსაქმოდ არ ჩერდება, ასწავლის ახალ მოსულებს, თავის ბრიგადაში.

მაგრამ სამწუხაროდ **ამხ. ბეშკენაძე არ ასწავლის თავის ბრიგადის გარეთ, არ ასწავლის დანარჩენ ბრიგადირებს და მუშებს.** ამაში ბეშკენაძე არაა იმდენათ დამნაშავე, რამდენადაც ადგილობრივი ხელმძღვანელობა.

ვფიქრობთ აქედან მაინც მოეღება ამას ბოლო, დღეიდან მაინც მოეწყობა ეს საქმე ისე, რომ ამხ. ბეშკენაძემ სხვებსაც ასწავლოს მუშაობა, მათაც გააცნოს ცვლაში 10 ტონა და მეტი ქვანახშირის მოჭრის მარტივი საიდუმლოება, იზოტოვისებურად ჩაუდგეს მათ სათავეში და წაიყვანოს ქვანახშირის ახალი ტონებისათვის გაშლილ ბრძოლაში. სოცშეჯიბრება, რომელიც გამოცხადებულია დღეს, ამ დიდ საქმესაც გულისხმობს.

ჭეშმარიტად, ყველა ქარხანას, ფაბრიკას და მაღაროს ყავს თავისი იზოტოვი.

ტყიბულის მაღაროებს ყავს თავისი იზოტოვი—არსენა ბეშკენაძე.

ვალ. ეგალოშვილი.
25 აპრილი, ტყიბული.

1 მაისის დღეები საზღვარგარეთ

ჩინეთი

შანხაი, 3 მაისი. პირველ მაისს შანხაიში, ქალაქის ჩინურ ნაწილში, გამოცხადდა სამხედრო წესები. კონცესიების საზღვრებს იცავს გაძლიერებული პარტიული „საეჭვო" გამვლელებს ჩხრეკენ. ბევრმა ჩინურმა საწარმომ თვითონ გამოაცხადა დღევანდელი დღე არასამუშაო დღეთ. ჩინური გაზეთები ხვალ არ გამოვლენ (ადს).

საფრანგეთი.

პარიზი, 3 მაისი. „ლიუმანიტე"-ს ცნობით საფრანგეთის პროლეტარიატმა პირველი მაისი აღნიშნა დიდი დემონსტრაციებით, მასიური გაფიცვებით და მიტინგებით. პარიზის გარეუბანში—ვენსენის ტყეში—გაიმართა გრანდიოზული დემონსტრაცია, რომელიც მოაწყვეს კომპარტიამ და უნიტარულმა პროფკავშირებმა მთლიანი ფრონტისათვის ფაშიზმის და იმპერიალისტური ომის წინააღმდეგ ბრძოლის ლოზუნგით. დემონსტრაციაში მონაწილეობა მიიღო 70 000 კაცმა, მათ შორის, სიტროენის ქარხნების რამდენიმე ათასმა გაფიცულმა მუშამ. დემონსტრაციის დამთავრების შემდეგ გაიმართა მიტინგი. მიტინგის შემდეგ მოხდა შეტაკება დემონსტრანტებსა და პოლიციელებს შორის. არიან დაჭრილები. ბევრ საწარმოში მუშებმა პირველ მაისს შესწყვიტეს მუშაობა (ადს).

იაპონია

ტოკიო, 3 მაისი. ოსაკაში (იაპონიის უდიდესი სამრეწველო ცენტრი) საპირველმაისო დემონსტრაციაში მონაწილეობა მიიღო 15 ათასმა მუშამ, რომელნიც გამოვიდნენ ერთიანი ფრონტით მუშათა კლასის მთლიანობისათვის ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ლოზუნგით და შრომის ხელფასის გადიდების მოთხოვნით. ოსაკაში დააპატიმრეს 150 დემონსტრანტი (ადს).

ჩეხო-სლოვაკია.

პრაღა, 3 მაისი. პრაღაში საპირველმაისო კომუნისტური დემონსტრაცია, მიუხედავად წვიმიანი ამინდისა, დაესწრო 10 ათასზე მეტი მუშა, ორჯერ უფრო მეტი, ვიდრე სოციალ-დემოკრატების მიერ მოწყობილ დემონსტრაციას. დემონსტრაციის შემდეგ გაიმართა 12 ათასი კაცისაგან შემდგარი მიტინგი, რომელზედაც კომპარტიისაგან გამოვიდნენ ამხ. გოტვალდი და სხვ. მიღებულ იქნა რეზოლიუცია, რომელიც მოუწოდებს ფაშიზმის და ანტისაბჭოთა ინტერვენციის წინააღმდეგ ბრძოლისაკენ.

ინგლისი.

ლონდონი, 3 მაისი. ჰაიდ-პარკში გამართულ საპირველმაისო დემონსტრაციაში მონაწილეობა მიიღო 10 ათასმა კაცმა, მათ შორის ტრედუნიონების ბევრმა ადგილობრივმა განყოფილებამ და სხვადასხვა კოოპერატიულმა გაერთიანებებმა. ყურადღებას იპყრობდა ოქსფორდის, კემბრიჯის და ლონდონის უნივერსიტეტების 300 სტუდენტისაგან შემდგარი ჯგუფი. სტუდენტებს მიჰქონდათ ლოზუნგები: „გაერთიანდით ომის წინააღმდეგ საბრძოლველად".

გლაზგოში საპირველმაისო დემონსტრაციაში მონაწილეობა მიიღო 15 ათასმა მუშამ (ადს).

შეერთებულ შტატებში

ნიუ-იორკი, 3 მაისი. იუნიონ-სკვერში გაიმართა მთლიანი ფრონტის უდიდესი საპირველმაისო დემონსტრაცია, რომელშიაც მონაწილეობა მიიღო ასი ათასზე მეტმა კაცმა. დემონსტრანტებმა გაიარეს სამრეწველო და სავაჭრო რაიონებში. დემონსტრაციაში, რომელსაც ხელმძღვანელობდა კომპარტია, მონაწილეობას იღებდენ სინდიკალისტები, ანარქისტები და მემარცხენე სოციალისტები. სოციალისტური პარტიის მიერ ცალკე მოწყობილ მიტინგებს დაესწრო 20 ათასი კაცი. მიტინგის დამთავრების შემდეგ სოციალისტური პარტიის ბევრმა წევრმა მონაწილეობა მიიღო მთლიანი ფრონტის გაერთიანებულ დემონსტრაციაში (ადს).

პოლონეთი

ვარშავა, 3 მაისი. პირველ მაისს ვარშავაში მუშაობა შესწყვიტეს ყველა უმნიშვნელოვანესმა ფაბრიკებმა. გაიფიცა ორთქლმავლების ქარხანა, თითქმის მთლიანად გაიფიცენ რკინის გზის ცენტრალური სახელოსნოები. „ურსუს"-ის სამხედრო ქარხნები, სახელმწიფო ავიოქარხანა, ყუმბარების ქარხანა, ტელეფონების და რადიო აპარატურის ფაბრიკა, ტყვიამფრქვევების სახელმწიფო ქარხანა და სხვ. მთელ რიგ ადგილებში მოეწყო რევოლ. დემონსტრაციები და მასიური კრებები. პოლიციელთა რაზმები სპეციალურად შექმნილი შტაბის ხელმძღვანელობით განსაკუთრებული გააფთრებით თავს ესხმოდენ გამოსულ მუშებს. (ადს).

1-ლი მაისის ფაშისტური დღესასწაული

ბერლინი, 3 მაისი. ნაციონალ-სოციალისტური პარტიის გადაწყვეტილებით, 1-ლ მაისს მოეწყო „ნაციონალური შრომის დღესასწაული". ქალაქების ქუჩებში გამოფენილი იყო პლაკატები მოწოდებით „პატივი ეცით გერმანელთა შრომას", „მიყევით ბელადს" და სხ. მობილიზებულია მთელი საჰაერო ფლოტი, სხვათაშორის დირიჟაბლი „გრაფ ცეპელინი".

ბერლინში „ნაციონალური შრომის" დღე დაიწყო საშუალო და უმაღლესი სკოლების აღლუმით ლიუსტგარტენში, სადაც სიტყვით გამოვიდა პრეზიდენტი ჰინდენბურგი. ტემპელგოფის აეროდრომზე „4 წლიანი გეგმის პირველი წლის სამუშაოთა პროგრამის შესახებ სიტყვა წარმოსთქვა ჰიტლერმა.

„მიმდინარე წლის ძირითად ამოცანას,—თქვა მან,—წარმოადგენს კლასობრივი თანამშრომლობის დამყარება და ბრძოლა მარქსიზმთან".

შეეხო რა კონკრეტულ პროგრამას, ჰიტლერმა განაცხადა, რომ საჭიროა სავალდებულო შრომის ბეგარის გატარება, უმუშევრობასთან ბრძოლა კერძო ინიციატივის გაშლის გზით, საზოგადოებრივ სამუშაოთა მოწყობა, სავაჭრო პოლიტიკის გატარება სოფლის მეურნეობის განვითარების მიზნით. თუმცა, ნაციონალ-სოციალისტების გარდა, დემონსტრაციაში მონაწილეობის მისაღებად ენერგიულად მოუწოდებდენ რეფორმისტულ და კათოლიკურ პროფკავშირებსა, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ბერლინის ცალკე მსხვილი ქარხნები მიტინგზე სუსტად იყვენ წარმოდგენილნი (ადს).

რეფორმისტული პროფკავშირების ხელმძღვანელთა დაპატიმრება

ბერლინი, 3 მაისი 2 მაისს მთელ გერმანიაში ნაციონალ-სოციალისტებმა დაიკავეს რეფორმისტულ პროფკავშირთა შენობები და დააპატიმრეს მათი ხელმძღვანელები. ბერლინში დააპატიმრეს 80-მდე რეფორმისტ ლიდერი. მათ შორის ლეიპარტი, გროსმანი და შრომის ყოფილი მინისტრი ვისსელი. ყადაღა დაედო ყველა დაპატიმრებულთა მიმდინარე ანგარიშებს. რეიხსტაგის ყოფილი თავმჯდომარის, ს.-დემოკრატ ლებეს მიმდინარე ანგარიშზე ითვლებოდა 3 მილიონი მარკა. გერმანიის რეფორმისტული პროფკავშირების გაერთიანების კომისრად დაინიშნა ნაციონალ-სოციალისტი **შუმანი** (ადს).

პერუს პრეზიდენტის მკვლელობა

ნიუ-იორკი, 3 მაისი, პერუს პრეზიდენტი **სანჩეს გერრო** გუშინ, როცა ის სამხედრო აღლუმიდან ბრუნდებოდა, რევოლვერით მოკლა სამ უცნობმა. თავდამსხმელებმა დასჭრეს აგრეთვე ერთ-ერთი მინისტრი. თავდამსხმელთაგან ორი მოკლეს, ერთი კი დააპატიმრეს. გამოაცხადეს სამხედრო წესები. პარლამენტის საგანგებო სესიამ, რომელიც მკვლელობის შემდეგ დაუყოვნებლივ იქნა მოწვეული, პრეზიდენტად აირჩია გენერალი **ოსკარ ბენავიდესი** (ყოფილი პრეზიდენტი 1914 წელს, ამ ცოტა ხნის წინეთ დაინიშნა პერუს შეიარაღებული ძალების მთავარსარდლად). სანჩეს გერრო პრეზიდენტად არჩეულ იქნა 1931 წელს და აწარმოებდა ტერორის რეჟიმს (ადს).

ფაშისტების მორიგი პროვოკაცია

ახალი თავდასხმა „იზვესტია"-ს კორესპონდენტის ბინაზე

ბერლინი, 3 მაისი. (ტელეფონით „იზვესტია"-ს საკუთარ კორესპონდენტისაგან). დღეს თქვენი კორესპონდენტის ბინაზე მოვიდა პოლიტიკური პოლიციის ორი მოხელე. მათ მოახდინეს ჩხრეკა. რომელიც თავისთავად ცხადია, უშედეგოთ დამთავრდა. ცოტა უფრო ადრე იგივე მოხელეები შევიდნენ საკავშირო დეპეშათა სააგენტოს ბერლინის განყოფილებაში, სადაც ისინი დაკმაყოფილდენ საკავშირო დეპეშათა სააგენტოს მუშაკების დაკითხვით და ჩხრეკა არ მოუხდენიათ.

ლ. კაიტ.

ჩინეთ-საბჭოთა კავშირის ურთიერთობა

ამხ. ბოგომოლოვმა ლინ სენს გადასცა რწმუნების სიგელი

შანხაი, 3 მაისი. 2 მაისს საბჭოთა კავშირის სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა ამხ. ბოგომოლოვმა გადასცა რწმუნების სიგელი ნანკინის მთავრობის თავმჯდომარეს ლინ სენს. სრულუფლებიანი წარმომადგენლის და წარმომადგენლობის პერსონალის პატივსაცემად გამართულ საუზმეს დაესწრო ნანკინის მთავრობის ბევრი ბელადი (ადს).

სამხედრო თვითმფრინავების ავარიები

პრაღა, 3 მაისი. ნიტრაში (ჩეხო-სლოვაკია) ერთმანეთს დაეჯახა ორი სამხედრო თვითმფრინავი. დაიღუპა მფრინავი და ოფიცერი. ორი კაცი გადარჩა (ადს).

ბოლშევიკური ხუთწლედის დღესასწაული

პირველი მაისი მოსკოვში

მოსკოვი, 2 აპრილი. დილის 7 საათიდან ხვდება მოსკოვი პირველ მაისს. დილის 8 საათია, წითელ მოედანზე ჯერ კიდევ სიწყნარეა. სწრაფად და უხმაუროდ ეწყობიან ჯარები და მხოლოდ ბრძანების ხმა არღვევს სიჩუმეს და იკარგება „კიტაი-გოროდ"-ის სიღრმეში, სადაც ჩამწკრივებული არიან სამხედრო ნაწილები და მოსკოვის პროლეტარიატის გასამხედროებული რაზმები.

დილის 9 საათი. ტრიბუნები უკვე გაჭედილია. აქ არიან სოციალისტური მშენებლობის ენტუზიასტები—დედა-ქალაქის და საბჭოთა კავშირის დამკვრელები. საბჭოთა კავშირის მშრომელებთან ერთად ტრიბუნაზე არიან სტუმრები — საზღვარგარეთელ პროლეტარიატის წარმომადგენლები — **ინგლისის, საფრანგეთის, ესპანეთის, შვეიცარიის, ავსტრიის, ჰოლანდიის საპირველმაისო მუშათა დელეგაციები.** მავზოლეისთან მიდიან დიპლომატიური კორპუსის სამხედრო ატაშეები და წარმომადგენლები. ჯარებს ჩამოუარა აღლუმის სარდალმა ამხ. კორკმა.

კრემლის საათმა დაჰკრა 10. მავზოლეის ტრიბუნაზე დგანან ამხ. **სტალინი, მოლოტოვი, კაგანოვიჩი, კალინინი, ორჯონიკიძე, კუიბიშევი, ანდრეევი, მანუილსკი, რინდინი, კამინსკი, მიქოიანი, ბუბნოვი, ენუქიძე, ლოზოვსკი და სხვები.** მეორე ტრიბუნაზე მოთავსებული არიან საბჭოთა კავშირის რევოლიუციონურ სამხედრო საბჭოს წევრები. დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებთან არიან ამხ. **ლიტვინოვი, კრესტინსკი, კარახანი.**

მოედანზე გამოჩნდა ცხენზე მჯდომი ამხ. **ვოროშილოვი.** გაისმის მქუხარე „ვაშა". ტრიბუნებიდან მქუხარე ტაშით ესალმებიან წითელი არმიის ბელადს. ამხ. კორკმა სახალხო კომისარს გადასცა პატაკი. ამხ. ვოროშილოვმა ჩამოუარა ჯარებს და მიულოცა მეომრებს პირველი მაისის დღესასწაული. მწკრივებიდან გაისმის მქუხარე მისალმებანი. ჩამოხტა რა ცხენიდან, ამხ. ვოროშილოვი ავიდა მავზოლეის ტრიბუნაზე, სადიანაც წარმოსთქვა სიტყვა. პარტიის ცენტრალური კომიტეტის და საკავშირო მთავრობის სახელით იგი მიესალმა მუშურ-გლეხური წითელი არმიის მეთაურებს, პოლიტმუშაკებს და მეომრებს, საბჭოთა კავშირის მუშებს, კოლმეურნეებს და ყველა მშრომელებს და მთელი მსოფლიოს პროლეტარებს. შემდეგ სახალხო კომისარი კითხულობს საზეიმო ფიცის ტექსტს. მეომრები იმეორებენ ფიცის სიტყვებს.

— გაუმარჯოს ჩვენს ბელადს, მთელი მსოფლიოს მუშათა ბელადს, ჩვენს სახელოვან გმირულ მებრძოლს მსოფლიო რევოლიუციისათვის—ამხანაგ **სტალინს** — ამბობს ამხ. ვოროშილოვი.

იწყება აღლუმი. წინ მიდის ამხ. კორკი, მას მიჰყვება ჯარის ნაწილები. ნაწილების თავში მიდის მუშურ-გლეხური წითელი არმიის ფრუნზეს სახელობის სამხედრო აკადემია—წითელი არმიის სიამაყე. ამხ. ვოროშილოვი ესალმება აკადემიკოსებს. სამხედრო აკადემიის შემდეგ მიდის საინჟინერო აკადემია, საზღვაო და სახმელეთო ავიაციის მეთაურები, სრულიად რუსეთის ცაკის სახელობის სკოლა.

მავზოლეის წინ მიდიან ჯარის ნაწილები, რომლებსაც არ უჩანთ ბოლო.

აღლუმი დამთავრდა. წითელი მოედანი ცარიელდება, მაგრამ არა დიდი ხნით. უცბად რამდენიმე მხრიდან—ნიკოლსკის ქუჩიდან და ისტორიულ მუზეუმის გასასვლელებიდან წითელ მოედანზე გამოვიდნენ დემონსტრანტთა მხნე კოლონები. ათი რაიონი ერთსა და იმავე დროს. წინ მიდიან დედა ქალაქის საუკეთესო საწარმოები, რომლებმაც შეუპოვარი ბრძოლით მოიპოვეს პირველი ადგილი სადღესასწაულო კოლონებში. სოკოლნიკის რაიონის რკინისგზელებს მოაქვთ ამხ. სტალინის უზარმაზარი სურათი წარწერით: „მსოფლიო პროლეტარული რევოლიუციის საუკეთესო მემანქანე". ტრიბუნიდან განუწყვეტლივ ისმის მისალმების ხმები. საპასუხოდ გუგუნებს ხანგრძლივი „ვაშა", „გაუმარჯოს საკ. კ.პ. (ბ) ცეკას", „გაუმარჯოს პარტიის და მუშათა კლასის ბელადს ამხ. სტალინს". უამრავი პლაკატებით, ლოზუნგებით, დიაგრამებით, მაკეტებით და პროდუქციის ნიმუშებით გვიჩვენებენ დამკვრელები იმ წარმატებებს, რომლებსაც მიაღწიეს მათ სოციალიზმის მშენებლობისა და ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციისათვის ბრძოლაში.

პროლეტარებთან ერთად ხელიხელჩაკიდებული მიდიან საკოლმეურნეო სოფლის წარმომადგენლები.

გვიანამდე ბობოქრობდენ მოსკოვის რაიონები. თეატრებში, მუშათა კლუბებში, მოედნებზე ზეიმობდენ დედაქალაქის მუშები პირველ მაისს. მილიონ ელნათურებით ბრწყინავდა სოციალისტური მოსკოვი (ადს).

პირველი მაისის ზეიმი თბილისში

პროლეტარიატის საერთაშორისო დღესასწაული—1-ლი მაისი, თბილისის მუშებმა წელსაც განსაკუთრებული ზეიმით აღნიშნეს. წრევანდელი 1-ლი მაისის ზეიმობა საბჭოთა კავშირის მუშათა კლასთან ერთად, თბილისის პროლეტარებმა დაუკავშირეს უკლასო სოციალისტური საზოგადოების მშენებლობის მეორე ხუთწლედის ამოცანებს.

ორი დღით ადრე, თბილისის პროლეტარებმა იდღესასწაულეს სოციალისტური შრომის ფორმების—სოცშეჯიბრების, დამკვრელობის და სხვ., შემოღებიდან 4 წლისთავის შესრულება. დამკვრელების ახალი არმია შეეძინა ჩვენს საწარმოებს, ფაბრიკა-ქარხნებს. მიღებული საწარმოო გამარჯვებებით წახალისებულთა ახალი მასები, ჩაებნენ სოციალისტურ შეჯიბრებაში, მეორე ხუთწლედის უდიდეს ამოცანათა განსახორციელებლად.

რუსთაველის პროსპექტზე

30 აპრილი გამოცხადებული იყო დამკვრელური მუშაობის დღეთ. ამ დღეს თბილისის მთელ რიგ ფაბრიკა-ქარხნებში დაძაბული მუშაობა იყო გაჩაღებული, რომ 1-ლი მაისის ზეიმისთვის არავინ ყოფილიყო ჩამორჩენილი, რომ 1-ლ მაისს ყველა ფაბრიკა-ქარხნები შეხვედროდნენ შესრულებული საწარმოო გეგმებით.

ღამით ქალაქი უკვე გაჩირაღდნებული და საზეიმო ელფერით მორთული იყო.

1-ლი მაისის მზიანი და მშვენიერი დილა, არაჩვეულებრივათ წყნარ ქალაქში, საზეიმო განწყობილების მომგვრელია. დილის 7 საათიდანვე გაქრა ქუჩებში მოძრაობის აურზაური. არც ავტომობილები, არც ტრამვაი, ეტლები, საჭაპანო ტრანსპორტი, არავითარი მოძრაობა. განიერი, სუფთა და ახლად მორწყული ქუჩები მოელოდნენ დემონსტრანტების კოლონებს

დილის 9 საათისათვის რუსთაველის პროსპექტისაკენ ქალაქის ყოველი მხრიდან უკვე დაიძრენ მუშა-მოსამსახურეთა კოლონები. ამ დროს კი რუსთაველის პროსპექტზე ფოლადის რიგებით იყვნენ ჩამწკრივებული თბილისის გარნიზონის ნაწილები.

ცოტა ხანიც და სამხედრო ნაწილებიდან მოისმის წითელ არმიელების მწყობრი გუგუნი. ეს, წითელ ფიცს ღებულობდნენ წითელ არმიაში შარშან გაწვეული მუშებისა და მშრომელი გლეხების შვილები.

კავკასიის წითელდროშოვანი არმიის სარდალი ამხ. **სმოლინი,** რევოლიუციონურ-სამხედრო საბჭოს სხვა წევრებთან და ამიერკავკასიის და საქართველოს მთავრობის წევრებთან ერთად ღებულობს აღლუმს. სარდლის მოკლე მისალმება და მგზნებარე საპასუხო „ვაშა" ხმაურის კორიანტელს აყენებს პროსპექტზე.

ერთი საათის შემდეგ უკვე დაიწყო სამხედრო ნაწილების მსვლელობა. მთავრობის სასახლესთან აღმართულ დიდ ტრიბუნაზე იყვნენ —ამხ. **ლ. ბერია, ფ. მახარაძე, სმოლინი, მუსაბეკოვი, პ. მელაძე, ანთიძე** და სხვ.

შავი ზღვის ფლოტელების რაზმი მოწინავე კოლონათ მიდიოდა.

— გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირის სანაპიროების გუშაგს—შეიარაღებულ საზღვაო ძალთა წარმომადგენლებს, გაისმა მთავრობის ტრიბუნიდან და მეზღვაურების მწყობრმა პასუხმაა ორკესტრის საზეიმო მარშთან ერთად გაიგუგუნა ჰაერში.

ერთი სამხედრო ნაწილი მეორეს სცვლის. ქვეითა ჯარის შემდეგ ცხენოსნები, შემდეგ გასამხედროებულ მუშათა, შეიარაღებული რიგები, შემდეგ ისევ სამხედრო ნაწილები, ჯავშნოსანთა კოლონები, ტანკეტები და ტანკები, არტილერია, საზენიტო ტყვიამფრქვევები, გაწვრთნილი სამხედრო ძაღლები, საფოსტო მტრედები გალიებით და სხვადასხვა.

აღლუმი დამთავრდა. სამხედრო ნაწილების მსვლელობა დასრულებულია.

დემონსტრანტების მსვლელობა ფიზკულტურელებმა დაიწყეს: ველოსიპედისტებმა, ფეხბურთელებმა და პიონერებმა აავსეს პროსპექტი. ორ წყებათ მიმოდიან [illegible] ტრიბუნასთან, რომ შესაძლებელი გახდეს ამ დიდძალი ხალხის ჩქარა გატარება.

გამოჩნდა დროშების ტყე. დროშების წინ ვებერთელა პლაკატი წარწერით—**„მოვდივართ ამხ. სტალინის სახელობის სარემონტო ქარხნის მუშები".** მრავალ საწარმოო გამარჯვებათათვის ეს დროშები ჯილდოთ მიიღეს მათ სხვადასხვა დროს.

სტალინელების კოლონებს თან მოაქვთ საწარმოო გამარჯვებათა დამახასიათებელი პლაკატები, ვაგონების შეკეთების, ორთქლმავალების შეკეთების და საერთოდ საწარმოო გეგმების შესრულების მაჩვენებლები. ამყობენ სტალინელი დამკვრელები, სოციალისტური შრომის ენტუზიასტები.

მოდიან უცხოელი მუშები. ეს მუშები ჩვენში მოვიდნენ—გერმანიიდან, ინგლისიდან, საფრანგეთიდან, ამერიკიდან, იტალიიდან და მრავალი სხვა ქვეყნიდან. მოვიდნენ, რადგან მათ, ბურჟუაზიულ ქვეყნებში არსებობის უფლება მოკლებულებმა, საბჭოთა კავშირი აღიარეს საკუთარ პროლეტარულ სამშობლოთ მოვიდნენ, რომ უშუალოდ ჩაებან დიდ და უნახავ სოციალისტურ მშენებლობაში.

— გაუმარჯოს საერთაშორისო მუშათა კლასის მთლიანობის დღეს, ძირს ფაშიზმი, გაუმარჯოს ოქტომბერს კაპიტალისტურ ქვეყნებში. რევოლიუციონური ენტუზიაზმით აღსავსე ლოზუნგებით ესალმებიან უცხოელი მუშები ადგილობრივ მუშებს.

დემონსტრანტების რიგებში ახალი რაზმი გამოჩნდა. ეს ნავთლუღის ნავთის სარეზერვუარების მუშები არიან. ჭაბურღილის ამოსაღები კოშკის დიდი მაკეტი მოაქვთ მათ, რომ ყველას აუწყონ სამრეწველო პროლეტარიატის ახალი რაზმის შექმნის შესახებ. ამ ახალ რაზმსაც ჰქონია ახალი გამარჯვებები—ბურღვის გეგმებს გადაჭარბებით ვასრულებთ. აუწყებდნენ ისინი ყველას თავიანთი პლაკატებით.

1-ლი მაისის ზეიმის აღსანიშნავათ თბილისის მშრომელებს ერთი ახალი საჩუქარიც მიართვეს. თბილისის საბჭოს ავტოტრანსმა ამ საზეიმო დღის აღსანიშნავად გამოუშვა 10 ახალი, საუკეთესოდ მოწყობილი დიდი ავტობუსი.

დემონსტრაციები დამთავრდა ნაშუადღევის 3 საათისათვის.

საპირველმაისო დემონსტრაციაზე

ამინდის მიმოხილვა საქართველოში

გასული დღე-ღამის განმავლობაში

დასავლეთ საქართველოში 3 მაისს დღისით ყველგან სიმშრალე მნიშვნელოვანი მოღრუბლულობით. მცირე წვიმა აღნიშნული ღამით მხოლოდ გაგრის და წალენჯიხის რაიონში. ჰქროდა უმეტესად აღმოსავლეთის სუსტი ზომიერამდე ქარი. ფოთის რაიონში დილით და წალენჯიხის რაიონში ღამით აღნიშნულია ძლიერი ქარი.

ტემპერატურა დღისით +18 გრ-მდე, ღამით 12 გრ-დან +14 გრ-მდე.

აღმოს. საქართველოში ყველგან მნიშვნელოვანი მოღრუბლულობა, სიმშრალე გარდა ბორჯომის და ლიბანისა, სადაც ღამით აღნიშნულია მცირე წვიმა. თბილისის რაიონში და კახეთში საღამოთი მოღრუბლულობა შემცირდა. ჰქროდა დასავლეთ [illegible] სუსტი ქარი, ტემპერატურა დღისით +10 გრ-დან [illegible] +23 გრ-მდე [illegible] (ცხე, გორი, ბორჯომი, თბილისი), ღამით +3 გრ-დან (გუდაური) +13 გრ-მდე (გურჯაანი, ლაგოდეხი).

მდინარეების დონის მდგომარეობა საქართველოში. 1, 2, 3, 4 მაისის განმავლობაში მთელ საქართველოში აღნიშნულია მდინარეების დონის დაწევა ნალექების შეწყვეტასთან დაკავშირებით. მდინარე მტკვარზე თბილისთან ჰორიზონტი 4 მაისს დილით იყო 172 სანტ.

ამ.-კავკ. ამინდის ინსტიტუტი.

ქრონიკა

ექიმ ელისო კალანდაძის გარდაცვალება

1-ლ მაისს, დილის 8 საათზე, ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა დამსახურებული ექიმი—პარტიზანელი და ქალაქის 1-ლ საავადმყოფოს ქლინიკის გამგე ელისო ივანესძე კალანდაძე.

თბილისის ჯანმრთელობის განყოფილებაში პარტიზანთა საბჭოს მიერ გამოყოფილია დამკრძალავთა კომისია.

დასაფლავების დღეთ კომისიის მიერ დანიშნულია 6 მაისი.

გაზეთ „დამკვრელი"-ს მე-100 ნომერი

5 მაისს გამოდის ხონის რაიონ. გაზ. „დამკვრელი"-ს მე-100 ნომ. მეასე ნომრის და პრესის დღესთან დაკავშირებით, რედაქცია უშვებს აღნიშნული გაზეთის სპეციალურ საიუბილეო ნომერს.

კრებები და მოხსენებები

— **მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის** ფილოსოფიური სექცია 6 მაისს საღ. 7 ს. ინსტ. შენობაში მართავს ამხ. კ. კაპანელის მოხსენებას თემაზე: „ჭეშმარიტების პრობლემა მარქსისტულ ფილოსოფიაში". მოწვეული არიან პროფესორები, მეცნიერული მუშაკები, და ასპირანტები.

— **სახელგამის სასწავლო-პედაგოგიური** სექტორი აცხადებს, სტილისტ რედაქტორთა, ავტორთა, მთარგმნელთა და კორექტორთა საყურადღებოდ, რომ ქართული ენის ნორმების დადგენისათვის განახლებულ კურსებზე პირველი ლექცია შედგება 6 მაისს დილის 10 საათზე მუზეუმის აუდიტორიაში.

— **5 მაისს, საღამოს 8 საათზე სახ. უნივერსიტეტის** აუდიტორია № 151 კარლ მარქსის გარდაცვალების 50 წლის თავის აღსანიშნავად შედგება ფსიქოლოგიის კათედრის საჯარო სხდომა.

„დროშა" № 8

გამოვიდა და იყიდება ჟურნალი „დროშა" № 8. შინაარსი: მეთაური—პირველი მაისი, **გ. ქუჩიშვილი**—სიტყვა ფაშიზმზე (ლექსი), **ირაკლი აბაშიძე**—პირველი მაისი (ლექსი), **ვ. მაჭავარიანი**—პრესის დღე, **ს.კ.**—კრონეს ცირკიდან გერმანიის დიქტატორამდე, **დ. ბენაძე**—კოტე მარჯანიშვილი, სიკო ფაშალიშვილი—ჩიტოლდანივით (ლექსი), მოღალატეობის დოკუმენტები, **ალ. სულავა**—ფაშიზმი და მწერლობა, სტალინის ინსტიტუტი თბილისში, „დიდი დნეპრი", **ე. წ.**—ნიღაბჩამოგლეჯილი მტერი, „აკრონის" დაღუპვა, საბჭოთა კავშირის და უცხოეთის ფოტო-ქრონიკა; ყდაზე — მხატვარი **თ. აბაკელიას** ორიგინალური ნახატი—„პირველი მაისი". ცალკე ნომრის ფასი—30 კაპ.

ოფიციალური განყოფილება

დადგენილება

საქ. ს. ს. რ. შრომის სახალხო კომისარიატისა

1933 წ. აპრილის 26

რკინის გზის ტრანსპორტის ყოფ. მომუშავე სპეციალისტების აღრიცხვის შესახებ

რკინის გზის ტრანსპორტზე ყოფილ მომუშავე სპეციალისტების აღრიცხვის მიზნით საქ. შრომის სახკომისარიატი ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ყველა საწარმოს, დაწესებულებას და ორგანიზაციას, რომელნიც იმყოფებიან საქ. სსრ და მასში შემავალ ავტონომიურ რესპუბლიკების და ავტონომიურ ოლქის ტერიტორიაზე, დღიდან ამა დადგენილების გამოქვეყნებისა ხუთი დღის განმავლობაში წარმოუდგინონ საქ. შრომის სახკომისარიატის კადრების სექტორს მათთან მომუშავე ტრანსპორტზე წინეთ მყოფ სპეციალისტებზე, სახელდობრ:

ა) საექსპლოატაციო განყოფილ. უფროსები და მოადგილენი, ბ) საექსპლოატაციო განყ. რევიზორები და მათი თანაშემწეები, კომერციულ და სასადგურო ანგარიშების მოძრაობის რევიზორები, გ) ყველა სახელწოდების დისპეტჩერები, დ) სადგურების უფროსები და მათი თანაშემწენი, ე) გზის უფროსი ხელოსნები, გზის და მოკირწყვლის ხელოსნები, ვ) გზათა სახელოსნოების გამგენი, ი) გზათა უბნების უფროსები და მათი თანაშემწენი, წევის უბნების უფროსები და მათი თანაშემწენი.

2. წარმოდგენილ ცნობებში აღნიშნულ უნდა იქნეს შემდეგი:

ა) საწარმოს ან დაწესებულების სახელწოდება და მისამართი, ბ) მუშაკის გვარი, სახელი და მამის სახელი, გ) დაბადების წელი, დ) დაკავებული თანამდებობა წარმოებაში, დაწესებულებაში და ტრანსპორტზე, ე) თვიური ხელფასი, ვ) განათლება (აღნიშვნით, რომელი სასწავლებელი დაამთავრა), ზ) სპეციალობა, ი) ტრანსპორტიდან დათხოვნის მიზეზი, კ) პარტიულობა, ლ) შენიშვნა.

3. რაიშრომის ინსპექტორებს წინადადება ეძლევათ თვალყური ადევნონ ამა დადგენილების დროზე შესრულებას და დადგენილების დამრღვევი პირნი დაუყოვნებლივ მისცენ პასუხისგებაში.

შრომის სახკომისარი ლ. მორჩილაძე
კოლეგ. წევრ. კადრ. სექტ. გამგე ციცაგი

პარტიული და საბჭოთა კალენდარი

— საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის **კულტპროპგანყოფილება წინადადებას** იძლევა 7 მაისს პარტგანათლების მთელ ქსელში დამუშავებულ იქნას საქ. კ. პ. (ბ) ა.-კ. სამხარეო კომიტეტის და ა.-კ. საკონტროლო კომისიის აპრილის გაერთიანებული პლენუმის შედეგები, ა) ქალაქის რაიონების დაწყებითი და საკანდიდატო სკოლებში პროგრამის მორიგ თემასთან დაკავშირებით, ხოლო მიმდინარე პოლიტიკის წრეებში სპეციალურ რიგ გარეშე მეცადინეობაზე. საგარეთუბნო რაიონში ყველა ტიპის სკოლებსა და წრეებში სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის ამოცანებსა და მიმდინარეობასთან დაკავშირებით, ყველა რაიკომების კულტპროპგანყოფილებებმა უნდა უზრუნველყონ საქ. კ. პ. (ბ) ა.-კ. სამხარეო კომიტეტის და ა.-კ. სკონტროლო კომისიის აპრილის პლენუმის შედეგების წინასწარი დამუშავება რაიონულ პროპსემინარებში. მასალები იხ. გაზეთებში „ზარია ვასტოკა", „კომუნისტი" და „ტიფლისკი რაბოჩი".

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის კულტპროპგანყოფილება.

— **5 მაისს, დღის 3 საათზე, თბილისის** კომიტეტის საორგ.-საინსტრ. განყოფილებაში (ოთახი 45) შედგება თათბირი „14 მაისს პარტდღისათვის მზადების მიმდინარეობის შესახებ". თათბირს საჭირო მასალებით უნდა დაესწრონ შემდეგი ამხანაგები: დოლიძე (ლენრაიკომი), წიფურია (სტალინის რაიკომი), მაჭავარიანი (26-ის რაიკომი), ჩერქეზია (ორჯონიკიძის რაიკომი), დარსაძე (სარემონტო ქარხანა), ჯანჯღავაშვილი (დეპო), აივაზოვი (26-ის ქარხანა), კალანდაძე სადგურის მეურნეობა), ლიალინი (მექანიკ. კონსტრ. ქარხანა), ბახტაძე (ელიავას სახ. ტეხნიკუმი), ალიბეგაშვილი (მაუდის ფაბრიკა), მაკბერაშვილი (ტრამვაი), ბარსკი (კალინინის სახ. ქარხანა), კონტრიძე (საკინმრეწვი), ვერაიკი (ავტო-სახელოსნოები), რაისატრანსპორტო [illegible] საზ-ბის უჯრედის მდივანი, სარია-აბლოდა („მკერავი № 1), ბოხუა (მექ. ქარხანა), საკოევი (მკერავი № 2), კუჭაიშვილი ((ფეხსაცმელების ფაბრიკა), № 2 ფეხსაცმელების ფაბრიკის პარტკოლექტივის მდივანი, სადგურ ნავთლუღის პარტუჯრედის მდივანი, ტარხანოვი (აბრეშუმის საქსოვი ფაბრიკა), კისელიოვი („ზარია ვასტოკა"), მაუდის ფაბრიკა უჯრედის მდივანი ცქიტიშვილი (კომკავშირის თბილისის კომიტეტი), პროფსაბჭოს საორგ. განყ. წარმომადგენელი.

— **5 მაისს, საღამოს 6 საათზე თბილისის კომიტეტის** კულტპროპგანყოფილებაში (ოთახი № 30). ამხ. ვარდენთან გამოძახებული არიან ქვემოდ დასახელებული მრავალტირაჟიანი გაზეთების რედაქტორები და რედაქციების მასიური განყოფილებების გამგეები: „ზარია ვასტოკა"-ს, კომუნისტის", „მუშა"-ს, „ტიფლისკი რაბოჩი"-ს, „მოლოდოი რაბოჩი"-ს, „ენი-კენდ"-ის, „პროლეტარი"-ს, „ახალგაზრდა კომუნისტი"-ს, „ჩვენი საყვირის", „ბიუგელი"-ს, „ტიფლისკი სუკონჩიკ"-ის, „წითელი ტექსტის", „მებრძოლი უღმერთოს", „საქ. შინამრეწველის", „წითელი მილიციელის", „წითელი დეპოელის", „წითელი მკერავი"-ს. „კრასნი ძეჟინიკის", „მუშა მეტყავეს". „მოლოტის", „პროლეტ. სტუდია", „ელექტროფიკაციისათვის", „სემაფორის", „საბჭოთა ვაჭრობისათვის", „კინო-მუშაკი"-ს, „შრომა-გასწორებისაკენ", „ბრიგადელის"

რუსთაველის თეატრი ა. ახმეტელის ხელმძღ.	5 მაისი 4 აბონ. 9 წარ. **ზაგმუკ**	7 მაისი 10 აბ. 8 წარ. **ლვარძლი**	6 მაისი საღ. 11 აბონ. 8 წარმ. **ლვარძლი**
	დარჩენილი ბილეთები თეატრის სალაროში 11—2 ს. და საღ. 6—9 საათზე. დასაწ. 7 ნახ. საათზე. ნ. 2		

ს.ს.ს.რ. სახ. არტ. კ. მარჯანიშვილის სახელობის თეატრი	5 მაისი 10 აბონ. 9 წარ. **შიში**	6 მაისი დილით 30 შრ. სკოლის სასარგებლოდ **მზის დაბნელება საქართველოში** დასაწ. 1 საათზე	2 მაისი აბონ. გარეშე **უყვარყვარე თუთაბერი**
	დასაწყისი სრულ 8 ნახევარ საათზე ნ. 1		

სახკინმრეწვის კინო-თეატრები:

ოქტომბერი ხმოვ.კინო 6-30, 8, 9-30, 11.	საზღვარგარეთელი კომ. **გენერალი**
დამკვრელი 6, 7-30, 9, 10-30	1-ლი სერია **სამი სიცოცხლე** პრ. გარ.—პაროლი—ნავთის ჩასხმა.
დარბაზი 6, 7-40, 9-15, 11	მხატვრული ფილმი **სნაიპერი** პრ. გარეშე—საბჭოთა საქ. № 5.
რ. ლიუქსემბურგის 6-30, 8, 9-30, 11	მხატვრ. ხმოვანი ფილმი **უროსპერიტი** პრ. გარეშე—ხმოვ. სკკ № 7.
სპარტაკი კომინტ. ქ. 5 6-30, 8 9-30, 11	**კოლეჟსკი რეგისტრატორი** პროგ. გარეშე—მეცნ. და ტეხ. № 5.
მეცნიერება და ტეხნიკა დასაწ. 7-30, 9-30	სამხედრო ფილმი **წითელი ფლოტი** პროგ. გარეშე: პაროლი—ნავთის ჩასხმა
ოქტომბერი 12, 1-30, 3	მხატვ. ფილ. **ცისფერი ექსპრესი**
რ. ლიუქსემბურგის 12, 1-30, 3	მხატვრული ფილმი **ქალი ტყეში**
საბავშო კინო დასაწ. 12 ს.	საბავშო ფილმი **სათამაშოები**

ხელისმომწერთა საყურადღებოდ

„სოიუზპეჩატი"-ის თბილისის კანტორა აცხადებს, რომ ბეჭდვითი სიტყვის დღეს, 5 მაისს, ელბაქიძის დაღმართზე, კარლ მარქსის, კახეთისა და თავისუფლების მოედნებზე, თბილ. სადგურზე და თათრის მოედანზე მოწყობილი იქნება სპეციალური მაგიდები ხელისმოწერის მისაღებად.

ჩაატარეთ ხელისმოწერა
გაზეთ „კომუნისტ"-ზე

ექიმი
ა. დ. ულენტი

შინაგანი სნეულებანი სპეც. კუჭ-ნაწლავის სნეულებათა გამოკვლევა და მკურნალობა. მიღება ყოველდღე 6—7 ს.-მდე. ოთხშაბათობით უფასოდ. წყნეთის ქ. № 8. 13—2

კინო-თეატრი ოქტომბერი

ამერიკული
კომედია
გენერალი

მთავარ როლში ბასტერ კიტონი
სეანსები 6—30, 8, 9—30, 11 საათზე. ნ. 5

თანახმად მსუბუქ მრეწველობის სახკომისარიატის კუსტარულ კომიტეტის დადგენილებისა მიმდინარეობს არტელ

„ტყის მრეწველობა"-ს ლიკვიდაცია

დაინტერესებულ ორგანიზაციებმა და პირებმა ყოველგვარი პრეტენზიები უნდა წარმოადგინონ ლიკვიდკომში არა უგვიანეს ა/წ. 15 მაისამდე. რის შემდეგ არავითარი პრეტენზიები განხილული არ იქნება.

მისამართი: პლეხანოვის 179.

30 **ლიკვიდკომი.**

ორჯონიკიძის სახ. რაიონის ბინათ-კავშირი ამით აცხადებს, რომ რაიონის რწმუნებულთა კრება

გადატანილია 7 მაისისათვის

1933 წლის საღამოს 7 საათზე რაი-ბინ-კავშირის კლუბში, რუსთაველის ქ. № 39.

დასწრება ყველა რწმუნებულების და აქტივის სავალდებულოა.

24 **გამგეობა**

გულმოკლული დედა ნადია, მამა შალვა პატარა ციალათი, ბიძა ლეონტი ცოლშვილით მამიდა აგრაფენა გვიმრაძეები იუწყებიან უსაყვარლესი
პატარა გულნაზის
უდროოდ გარდაცვალებას. გამოსვენება არსენას ქ. 23. 5 მაისს 4 ს. დაკრძალვა ვერის სასაფლაოზე. 19

დიდედა ნადია, ბაბუა ლევანი, შვილებით: ქორიძეები, გრიშა და ვერა სილაძეები, მიშა და თამარა კორძახიები აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობებს
პატარა ლელიკო სილაძის
უდროოდ გარდაცვალებას ქ. მოსკოვში 30 აპრილს. 15

მწუხარებაში მყოფნი: მეუღლე ალისტრახო, შვილებით: მიშა, ეთერიკო და გულნარა, ძმები: ნიკო და გალაქტიონი მამალაძეები, დედა დესპინე, რძალი მარო შვილებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა
ვარდო მამალაძე-კორძაძისა 17

ქალაქის 1-ლი საავადმყოფოს სამკურნალო თანამშრომლებითურთ აუწყებენ საზოგადოებას ძვირფას თანამშრომლის და ამხანაგის ექიმ
ელისო კალანდაძის
უდროოდ დაკარგვას

გულდათუთქული ცოლი ოლია შვილებით, მამა იასონი, ტარასი, ალექსანდრე, ვარლამ ღრუბელაშვილები, ლუკა ოდილავაძე, ლავრენტი ნინუა ცოლშვილით იუწყებიან
მიხა ილარიონის-ძე ლეჟავას
გარდაცვალებას. დაკრძალვა მოხდა 4 მაისს ჯიხაიშში. 1

ულრმეს მწუხარებაში მყოფნი: ნინა, სევერიანე, სერიოჟა, კუკური, მერი აუწყებენ ნათესავთ და მეგობრებს დედისა და ბებიას
ფედოსი კოსტავა-კაჭარავას
გარდაცვალებას. დაკრძალვა აბაშაში 6 მაისს. 8

შალვა და ქეთო კიკნაძეები შვილით ცისანა იუწყებიან დისშვილის და მამისდისშვილის
ვალოდია მიხ.-ძე ცქიტიშვილის
უდროოდ გარდაცვალებას 32

მეუღლე ბაბუცა, შვილი შოთა უსაზღვრო მწუხარებით იუწყებიან ქმრის და მამის უსაყვარლესი
ვარდენ ალექსის-ძე გუგუშვილის
გარდაცვალებას. დასაფლავება ქუთაისში 6 მაისს გამოსვენება 4 ს. ცეტკინის ქ. № 7 6

ღრმად დამწუხრებულნი: პავლე, ერმილე, ბესარიონი, მაშიკო, ნინა, ცაცია, აგრაფინა, სტურუები ოჯახებით, ვაუწყებთ საზოგადოებას ჩვენთვის საყვარელ პირველის ცოლის დანარჩენთათვის დედის
ივლიტე ჩორგოლაშვილი-სტურუას
გარდაცვალებას. დაკრძალვა 6 მაისს სოფელ კულაშში 23

მამა ვასილი, დედა ეკატერინე, დები: ნინა, ოლია, ანა, ვალენტინა, ძმა ლოჩი, სიძე გრიშა მამულია შვილებით იუწყებიან მათთვის დაუვიწყარ
დიმიტრი ვასილის-ძე ადამიას
უდროოდ გარდაცვალებას. დაკრძალვა ხუთ მაისს სოხუმში. 7

გულმოკლული შვილი სოფიო და სიძე სიკო ახმეტელები შვილებით: მზია და გურამით მწუხარებით აუწყებენ
ოლღა გრიგოლის ას. ყორჩიაშვილის
გარდაცვალებას. გამოსვენება კამოს საავადმყოფოდან 5 მაისს 4 ნახ. საათზე კუკიის სასაფლაოზე. 5

თავზარდაცემული მშობლები: ნიკო, ტერეზი, დაი დარეჯანი, ძმები: ილიკო და ვალიკო კილაძეები იუწყებიან ძვირფას
ნინა კილაძე-დარჩიას
უდროოდ გარდაცვალებას. დაკრძალვა ვერის სასაფლაოზე 5 მაისს. გამოსვენება 5 ს. ანდრეევის ქ. 40. 3

გულმოკლულნი ქმარი სიმონი, შვილები ნოდარი, მერაბი, გოგია, გამზრდელნი ლონგინოზ და ალექსანდრა სხირტლაძეები იუწყებიან
თამარა სვანიძე-ალავიძის
უდროოდ გარდაცვალებას. გამოსვენება 6 მაისს 4 ს. შრომის ქ. 33 სამოქ. პანაშვიდი დღეს 7 ს.
2—1 22

გაუბედურებული მშობლები: თეოფილე და ეკატერინე, დები: გაიანე, მაშო, კატუშა, ლუბა ქმრებით იუწყებიან მათთვის დაუვიწყარ
დათიკო ფარცხალაძის
უდროოდ დაკარგვას. გამოსვენება 6 მაისს ნინოშვილის ქ. 44 სამოქალაქო პანაშვიდი დღეს 7 საათზე. 20

გულმოკლული მეუღლე ოლია, ძმები დომენტი ლასა ცოლშვილით, ძმისშვილები ვასილი, სამსონ, გრიშა იუწყებიან ექიმი
ელისო ივანეს-ძე კალანდაძის
გარდაცვალებას. სამოქ. პანაშვიდი 7 ს. ბარნოვის ქ. 6 დასაფლავება 6 მაისს 1-ლ ს. ვერის სასაფლაოზე 21

დამწუხრებული მშობლები დედა მარიამი, მამა ათანასი, დიდედა დარო, დები, ძმები, ბიძაშვილები და სიძე ვახტანგ სვიმონიშვილი მშობლებით დავსტირით
ნადია (ჟულეტა) ლეჟავას
უდროოდ გარდაცვალებას. დაკრძალვა ქ. ხაშურში 27

გულმოკლული ბიძა არჩილ გაჩეჩილაძე შვილებით: გიორგი, ქეთევანი და მარუსა; რძალი მუშკი, სიძე კირიონ კალანდარიშვილი, შვილიშვილი მეგით გამოსთქვამენ ულრმეს მწუხარებას
თამარო ბიქტორის ას. გაჩეჩილაძის
გარდაცვალების გამო 16

დედა ნინუცა, ცოლი მერი, შვილი რენო, ძმები: სევასტი, ელისე, ლასა, ბიძა გიორგი, ბიცოლა მატრონა მეგრელიძეები, სიძე კუკური, ფაცია სიხარულიძეები იუწყებიან
ვანო მეგრელიძის
გარდაცვალებას. დაკრძალვა 7 მაისს სოფელ ასკანაში 32

მარტყოფის განათლების მუშაკთა ადგილკომი და პედაგოგიური საბჭო მწუხარებით იუწყება ახალგაზრდა ენერგიულ და დამკვრელ მასწავლებლის
ქიტესა ზურაბის-ძე სამჭკუაშვილის
ხანმოკლე ავადმყოფობით გარდაცვალებას. დასაფლავება მარტყოფში 5 მაისს 12

თავზარდაცემული მეუღლე საშა, მშობლები ივლიტა და დავითი, ძმა ევგენი ცოლშვილით, დები ვერა, ლიუბა, ცოლისდა ნინო იუწყებიან ძვირფასი
კონსტანტინე დავითის-ძე ხოშტარიას
გარდაცვალებას. დაკრძალვა ვერის სასაფლაოზე 6 მაისს 5 ს. გამოსვენება მაჩაბლის ქ. 11
2—1 20

დამწუხრებული მეუღლე დავითი, შვილი გიზო, დედამთილი ანეტა, ყიფიანები იუწყებიან, რომ 4 მაისს გარდაიცვალა დაუვიწყარი
ელიკო სერგ.-ას. ლამბაშიძე-ყიფიანისა
სამოქალაქო პანაშვიდი ყოველდღე 6 ს. გრიბოედოვის ქ. 28 დაკრძალვა 7 მაისს, 5 ს. 31

სკოლის ყოფ. უახლოესი ამხანაგები: ილუშა ფალავა, სევასტი ხუროძე, დავით გაბისონია, კალისტრატე ჟორდანია, ბაბილა მონიავა, ვანიჩკა მასხულია ვგლოვობთ ძვირფასი ამხანაგის
ილია (ილუშა) კვეკვეციას
უდროოდ დაკარგვას. დასაფლავება მარტვილში 32

საფინანსო-ეკონომიურ ტეხნიკუმის სტუდენტები: ვ. ირემაშვილი, თ. გოცაძე, ვ. ფილიპოვა, დ. მესხიშვილი, ჟ. კომახიძე ულრმეს მწუხარებას გამოსთქვამენ ამავე ტეხნიკუმის სტუდენტის
აპოლონ თორიას
უდროოდ დაკარგვის გამო. 9

თავზარდაცემული დედა მატრონე გუნია, და ალექსანდრა, სიძე ნიკო კოკაიები, აუწყებენ რომ 28 აპრილს გადაიცვალა მათთვის დაუვიწყარი და საყვარელი
ქსენია (ჭოჭო) ბერიძე
დაკრძალვა მოხდა სოფელ ზანათში, 2 მაისს საღამოს 7 საათზე 25

თავზარდაცემული დედა. ალათი, მამა ექვთიმე, ცოლი ლიდა, შვილები: ბუკული, როზია, ცოლისძმა მელქისე, და ნინუცა იუწყებიან
ქვიროსი ბერძენიშვილის
გარდაცვალებას. დაკრძალვა 6 მაისს ჩოხატაურში 32

ბაღდადის აგროტეხნიკუმის პედპერსონალი და მოწაფეობა ღრმა მწუხარებას გამოსთქვამენ ახალგაზრდა აგრონომ, პედაგოგის და საყვარელი მასწავლებლის
აკაკი დვალიშვილის
უდროოდ რდაკაგვას გამო 32

დამწუხრებული მშობლები: საშა, ვასილი, დები: ნინა, ქეთო, ელენე, ძმა დათიკო აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობებს, რომ გარდაიცვალა ძვირფასი
ნიკო ვასილის-ძე ხაბაზიშვილი
გამოსვენება დღეს, 5 ს. არსენალის ქ. 11
დაკრძალვა კუკიის სასაფლაოზე 26

სამუდამოდ გულმოკლული ცოლი ბაბუცა, შვილი ციალა აუწყებენ მეგობრებს, რომ გარდაიცვალა მათთვის დაუვიწყარი
გალაქტიონ გრიგოლის-ძე ბრეგაძე
სამოქალაქო პანაშვიდი დღეს, 6 ს- დაკრძალვა კუკიის სასაფლაოზე 7 მაისს, 6 ს. გამოსვენება მე-2 თუმანოვის ქ. 6 28

ღრმად დამწუხრებული ბებია ქრისტინე, და მამიდა ოლია შალამბერიძეები, ნატაშა შვილებით ვერა და ლიუბა ფხაკაძეები იუწყებიან საყვარელ
თამრიკო (ცუცუ) შალამბერიძის
უდროოდ დაკარგვას 4

ღრმად დამწუხრებულნი: დეიდა თებრო, ქმარი სანდრო, დეიდაშვილი ნინო გიგაურები და სიძე ილო გომელაური აუწყებენ საზოგადოებას მათთვის ძვირფას
კონდრატი (კოტე) ბეჟანიშვილის
უდროოდ გარდაცვალებას. სამოქალაქო პანაშვიდი დღეს, 7 ს. პლეხანოვის ქ. 69 2

სტამბა „კომუნისტი", კამოს ქ., № 68.

მთავლიტის რწმუნებული ა. 1346